

א, ב וידבר יהוה אל-משה לאמר: דבר אל-בני ישראל לאמר אשה כי תזריע לו תזריע
 ג וילדה זכר וטמאה שבעת ימים כימי נדת דותה תטמא: וביום השמיני
 ד ימול בשר ערלתו: ושלשים יום ושלשת ימים תשב בדמי טהרה בכל-
 ה קדש לא-תגע ואל-המקדש לא תבא עד-מלאת ימי טהרה: ואם-נקבה
 תלד וטמאה שבעים כנדתה ושלשים יום ושלשת ימים תשב על-דמי
 ו טהרה: ובמלאת ימי טהרה לבן או לבת תביא כבש בן-שנתו לעלה
 ז ובן-יונה או-תר לחטאת אל-פתח אהל-מועד אל-הכהן: והקריבו לפני
 יהוה וכפר עליה וטהרה ממקור דמיה זאת תורת הילדת לזכר או לנקבה:
 ח ואם-לא תמצא ידה די שיה ולקחה שתית-תרים או שני בני יונה אחד
 לעלה ואחד לחטאת וכפר עליה הכהן וטהרה:
 ט, י וידבר יהוה אל-משה ואל-אהרן לאמר: אדם כיהיה בעור-בשרו שאת לו ב
 או-ספחת או בהרת והיה בעור-בשרו לנגע צרעת והובא אל-אהרן

תרגום אונקלוס

א ומליל יי עם משה למימר ב מלל עם בני ישראל למימר אתהא ארי תעדי ותליד דכר ותהי מסאבא שבעת יומין כיומי רחוק סוכתה תהי מסאבא
 ג וביומא תמינאה יגור בסרא דערלתה ד ותלתין ותלתא יומין תיתב בדם דכו בכל קודשא לא תקרב ולמקדשא לא תעול עד משלם יומי דכותה
 ה ואם נקובתא תליד ותהי מסאבא ארבעה עטר כרחוקה ושתין ושתא יומין תיתב על דם דכו ו ובמשלם יומי דכותה לברא או לברתא תיתי אמר בר
 שתה לעלתא ובר יונה או שפנינא לחטאתא לתרע משפן זמנא לות כהנא ז ויקרבנה קדם יי וכפר עליה ותדפי מסובבת דמהא דא אורייתא דילדתא
 לדוכרא או לנקבתא ח ואם לא תשפח ידה כמסת אמרא ותסב תרתין שפנינין או תרין בני יונה חד לעלתא וחד לחטאתא וכפר עליה כהנא ותדפי
 ט ומליל יי עם משה ועם אהרן למימר י אגש ארי יהי במשך בסרה עמקא או עדיא או בהרא ויהי במשך בסרה למכתש סגירו ויתתי לות אהרן

פירוש רש"י

סדר ז (ב) אשה כי תזריע. אמר רבי שמלאי, כשם שיצירתו של
 אדם אחר כל בהמה חיה ועוף במעשה בראשית, כך תורתו
 נתפרשה אחר תורת בהמה חיה ועוף: כי תזריע. לרבות שאפלו
 ילדתו מחוי, שנמחה ונעשה כמין זרע, אמו טמאה לדה: כימי
 נדת דותה תטמא. כסדר כל טמאה האמורה בנדה מטמאה
 בטמאת לדה, ואפלו נפתח הקבר בלא דם: דותה. לשון דבר הזב
 מגופה. לשון אחר, לשון מדה וחלי, שאין אשה רואה דם שלא
 תחלה, ראשה ואבריה כבדין עליה: (ד) תשב. אין 'תשב' אלא
 לשון עכבה, כמו "ותשבבו בקדש" (דברים א:מו), "וישב באלני
 ממרא" (בראשית י:לה): בדמי טהרה. אף על פי שרואה דם, טהורה:
 בדמי טהרה. לא מפיק ה"א, והוא שם דבר כמו 'טהרה': ימי טהרה.
 מפיק ה"א, ימי טהרה שלה: בכל קדש וכו'. לרבות את התרומה,

לפי שזו טבולת יום ארוך, שטבולה לסוף שבעה, ואין שמשה
 מעריב לטהרה עד שקיעת החמה של יום ארבעים, שלמחר
 תביא את כפרת טהרתה: לא תגע. אזהרה לאוכל, כמו ששנויה
 ביבמות (יבמות עה:): (ז) והקריבו. למדך שאין מעכבה מלאכול
 בקדשים אלא אחד מהם, ואי זה הוא, זה חטאת, שנאמר "וכפר
 עליה הכהן וטהרה", מי שהוא בא לכפר, בו הטהרה תלויה:
 וטהרה. מכלל שעד פאן קרויה טמאה: (ח) אחד לעלה ואחד
 לחטאת. לא הקדימה הכתוב אלא למקראה, אבל להקריבה חטאת
 קודם לעולה, כך שנינו בזבחים בפרק 'כל התדיר' (ז:): (י) שאת
 או ספחת וגו'. שמות נגעים הם, ולבנות זו מזו: בהרת. חברבורות
 טי"א בלעז, וכן "בהיר הוא בשחוקים" (איוב ז:קח): אל אהרן וגו'.
 גזרת הכתוב היא שאין טמאת נגעים וטהרתן אלא על פי כהן:

מפתח סדרי התנ"ך

מדרש המקשר בין פרשתנו לראש סדר: [על פסוק ז] שאת זו בבל... ספחת זו מדי... בהרת זו יון... נגע צרעת זו אדום שבאתה מכוחה של זקן (פירוש עץ
 יוסף: ועל-חרבך תחיה) [על שום] והיה בעור בשרו לנגע צרעת. לפי שבעולם הזה הכהן רואה את הנגעים אבל לעולם הבא אמר הקב"ה אני מטהר
 אתכם. הדא הוא דכתיב: [זהו שכתוב] וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם ומכל-גלוליכם אטהר אתכם (יחזקאל כב:א): [ויקרא רבה ט]

תזריע

יא הכֹּהֵן אוֹ אֶל־אֶחָד מִבְּנָיו הַכֹּהֲנִים: וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנִּגְעַב בְּעוֹר־הַבָּשָׂר
 וְשֹׁעַר בְּנִגְעַב הַפֶּה | לִבֶּן וּמְרָאָה הַנִּגְעַב עִמָּךְ מֵעוֹר בְּשָׂרוֹ נִגְעַב צָרַעַת הִוא
 יב וְרָאָהּ הַכֹּהֵן וְטָמְא אֹתוֹ: וְאִם־בַּהֲרֹת לִבְנָהּ הִוא בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ וְעִמָּךְ אֵין־
 מְרָאָה מִן־הָעוֹר וְשֹׁעַרָה לֹא־הָפֵךְ לִבֶּן וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן אֶת־הַנִּגְעַב שְׁבַעַת
 יג יָמִים: וְרָאָהּ הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי וְהִנֵּה הַנִּגְעַב עִמָּךְ בְּעֵינָיו לֹא־פָשָׂה
 יד הַנִּגְעַב בְּעוֹר וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן שְׁבַעַת יָמִים שְׁנִית: וְרָאָה הַכֹּהֵן אֹתוֹ בַּיּוֹם
 הַשְּׂבִיעִי שְׁנִית וְהִנֵּה כַּהֵה הַנִּגְעַב וְלֹא־פָשָׂה הַנִּגְעַב בְּעוֹר וְטָהְרוּ הַכֹּהֵן
 טו מִסְּפַחַת הִוא וְכַבֵּס בַּגְּדָיו וְטָהַר: וְאִם־פָּשָׂה תִפְשָׂה הַמִּסְּפַחַת בְּעוֹר אַחֲרֵי
 טז הִרְאָתוֹ אֶל־הַכֹּהֵן לְטָהֲרָתוֹ וְנִרְאָה שְׁנִית אֶל־הַכֹּהֵן: וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה
 פְּשָׁתָהּ הַמִּסְּפַחַת בְּעוֹר וְטָמְאוּ הַכֹּהֵן צָרַעַת הִוא:

שני

יז, יח נִגְעַב צָרַעַת כִּי תִהְיֶה בָאָדָם וְהוּבָא אֶל־הַכֹּהֵן: וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה שְׂאֵת־
 יט לִבְנָהּ בְּעוֹר וְהִיא הִפְכָה שְׁעַר לִבֶּן וּמַחִית בְּשָׂר חֵי בְשֵׂאֵת: צָרַעַת
 כ נוֹשְׁנַת הִוא בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ וְטָמְאוּ הַכֹּהֵן לֹא יִסְגְּרוּ כִּי טָמֵא הִוא: וְאִם־

תרגום אונקלוס

כֹּהֵן אוֹ לֹת חַד מִבְּנוֹהֵי כֹהֲנֵי יֵא וְיַחְזִי כֹהֵן יֵת מַכְתָּשָׁא בְּמִשְׁךְ בְּסָרָא וְשֹׁעַר בְּמַכְתָּשָׁא אֶתְהִפִּיךְ לְמַחֲרוֹר וּמַחֲזִי מַכְתָּשָׁא עִמִּיךְ בְּמִשְׁךְ בְּסָרָה מַכְתָּשָׁא אֶתְהִפִּיךְ לְמַחֲרוֹר וְיַסְגֵּר כֹּהֵן יֵת מַכְתָּשָׁא שְׁבַעַת יוֹמִין יֵג וְיַחְזִי כֹהֵן כֹּהֵן בְּיוֹמָא שְׂבִיעֵאָה וְהָא מַכְתָּשָׁא קָם כִּד הוּוּה לֹא אוֹסֵף מַכְתָּשָׁא בְּמִשְׁכָּא וְיַסְגֵּר כֹּהֵן שְׁבַעַת יוֹמִין תְּנִינֹת יֵד וְיַחְזִי כֹהֵן יֵת בְּיוֹמָא שְׂבִיעֵאָה תְּנִינֹת וְהָא עִמָּי מַכְתָּשָׁא וְלֹא אוֹסֵף מַכְתָּשָׁא בְּמִשְׁכָּא וְיִדְכְּנָה כֹהֵן עִדִיתָא הִיא וְיִצְבַע לְבוֹשׁוֹהֵי וְיִדְכֵי טו וְאִם אוֹסֵף תוֹסֵף עִדִיתָא בְּמִשְׁכָּא בְּתַר דִּאתְחִזִּי לְכֹהֵן לְדְכוּתָהּ וְיַתְחִזִּי תְּנִינֹת לְכֹהֵן טו וְיַחְזִי כֹהֵן וְהָא אוֹסֵף עִדִיתָא בְּמִשְׁכָּא וְיַסְבְּנָה כֹהֵן סְגִירוֹתָא הִיא יֵז מַכְתָּשָׁא סְגִירוֹ אֲרִי תְּהִי בְּאִנְשָׁא וְיַתְחִי לֹת כֹּהֵן יֵה וְיַחְזִי כֹהֵן וְהָא עִמָּךְ חוֹרָא בְּמִשְׁכָּא וְהִיא הִפְכָת שְׁעַר לְחוֹר וְרָשָׁם בְּסָרָא חִיתָא בְּעַמְקָתָא יֵט סְגִירוֹת עִתִיקָא הִיא בְּמִשְׁךְ בְּסָרָה וְיַסְבְּנָה כֹהֵן לֹא יַסְגֵּר אֲרִי מַסָּבָה הִוא כ וְאִם

פירוש רש"י

(יא) וְשֹׁעַר בְּנִגְעַב הַפֶּה לִבֶּן. מִתְחַלֵּה שְׁחוֹר וְהַפֶּךְ לְלִבֶּן בְּתוֹךְ הַנִּגְעַב, וּמֵעוֹט שְׁעַר שְׁנַיִם: עִמָּךְ מֵעוֹר בְּשָׂרוֹ. כָּל מְרָאָה לִבֶּן עִמָּךְ הִוא, כְּמִרְאָה חֲמָה עִמָּךְ מִן הַצֵּל: וְטָמֵא אֹתוֹ. יֵאמֵר לוֹ טָמֵא אֶתָּה, שֶׁשְׁעַר לִבֶּן סִימֵן טָמְאָה הִוא גְּזֵרַת הַכְּתוּב: (יב) וְעִמָּךְ אֵין מְרָאָה [מִן הָעוֹר]. לֹא יִדְעֵתִי פְרוּשׁוֹ: וְהִסְגִּיר. יִסְגִּירוֹ בְּבֵית אֶחָד וְלֹא יִרְאֶה עַד סוֹף הַשְּׁבִיעִי, וְיִוְכַיְחוּ סִימְנֵי עֵלָיו: (יג) בְּעֵינָיו. כְּמִרְאָהּ וּבְשִׁעוֹר הָרֵאשׁוֹן: וְהִסְגִּירוֹ... שְׁנִית. הֵא אִם פָּשָׂה בְּשִׁבְעֵי רֵאשׁוֹן טָמֵא מְחֻלָּט: (יד) כַּהֵה. כַּהֵה מִמְרָאֵיתוֹ, הֵא אִם עִמָּךְ בְּמִרְאֵיתוֹ אוֹ פָּשָׂה טָמֵא: מִסְּפַחַת. שֵׁם נִגְעַב טָהוֹר: וְכַבֵּס בַּגְּדָיו וְטָהַר. הוֹאִיל וְנִזְקַק לְהִסְגֵּר

נִקְרָא טָמֵא וְצָרִיךְ טְבִילָה: (טז) וְטָמְאוּ הַכֹּהֵן. וּמִשְׁטָמְאוּ הָרִי הוּא מְחֻלָּט, וְזִקְוֹק לְצִפְרִים וְלִתְגַלְחַת וְלִקְרִיבֵן הָאָמוֹר בְּפִרְשַׁת 'זֹאת תִּהְיֶה' (סדר ט): צָרַעַת הִוא. הַמִּסְּפַחַת הַזֹּאת: צָרַעַת. לְשׁוֹן נִקְבָּה, "נִגְעַב" לְשׁוֹן זָכָר: (יח) וּמַחִית. שִׁנְיִמִּי"ט בְּלַעַז, שֶׁנִּהְפֵּךְ מִקְצַת הַלֶּבֶן שְׁבִתוֹךְ הַשְּׂאֵת לְמִרְאָה בְּשָׂר, אֵף הוּא סִימֵן טָמְאָה, שְׁעַר לִבֶּן בְּלֹא מַחִיָּה, וּמַחִיָּה בְּלֹא שְׁעַר לִבֶּן. וְאֵף עַל פִּי שְׁלֵא נִאֲמַרְהָ מַחִיָּה אֶלֶּא בְשֵׂאֵת, אֵף בְּכָל הַמְרָאוֹת וְתוֹלְדוֹתֵיהֶן הוּא סִימֵן טָמְאָה: (יט) צָרַעַת נוֹשְׁנַת הִוא. מִכָּה יִשְׁנָה הִיא תַחַת הַמַּחִיָּה, וְחִבּוּרָה זֹו נִרְאִית בְּרִיאָה מִלְמַעְלָה וְתַחֲתֵיהָ מְלֵאָה לְחָה, שְׁלֵא תֵאמֵר הוֹאִיל וְעֵלְתָה מַחִיָּה אֶטְהַרְנָה:

במדרש ויקרא רבה

מרחב הסדר: הסדר מחבר את דיני יולדת עם צרעת העור. "וכי מה ענין זה לזה?"

מפתח סדרי התנ"ך

ורבי אבין

[אות הו] מובאות שתי תשובות לשאלה זו: רבי תנחום ב"ר חנילאי: מי גרם לולד שיצא מצרוע? אמו שלא שמרה ימי נדתה.

בשם ר' יוחנן: אמר הקב"ה, אני אמרתי לך הבא קרבן לידה ואתה לא עשית כך, חייד שאני מצריכך לבוא אצל הכהן שנאמר והובא אל אהרן הכהן.

ז פְּרוּחַ תִּפְרַח הַצְּרִיעַת בְּעוֹר וְכִסְתָּהּ הַצְּרִיעַת אֶת כָּל-עוֹר הַנִּגַּע מֵרֹאשׁוֹ
 כא וְעַד-רַגְלָיו לְכָל-מְרֹאֵה עֵינֵי הַכֹּהֵן: וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהֵנָּה כִּסְתָהּ הַצְּרִיעַת
 כב אֶת-כָּל-בְּשָׂרוֹ וְטָהַר אֶת-הַנֶּגַע כִּלּוֹ הַפֶּה לְבֵן טָהוֹר הוּא: וּבַיּוֹם הַרְּאוֹת
 כג בּוֹ בֶּשֶׂר חַי יִטְמָא: וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת-הַבֶּשֶׂר הַחַי וְטִמְּאוּ הַבֶּשֶׂר הַחַי
 כד טָמֵא הוּא צָרַעַת הוּא: אִו כִּי יָשׁוּב הַבֶּשֶׂר הַחַי וְנִהְפֶּךָ לְלֶבֶן וּבָא אֶל-
 כה הַכֹּהֵן: וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן וְהֵנָּה נִהְפֶּךָ הַנֶּגַע לְלֶבֶן וְטָהַר הַכֹּהֵן אֶת-הַנֶּגַע טָהוֹר
 הוּא:

כו, כז ובֶּשֶׂר פִּי-יְהִיָּה בּוֹ-בְעָרוֹ שְׁחִין וְנִרְפָּא: וְהָיָה בְּמָקוֹם הַשְּׁחִין שְׂאֵת לְבָנָה לט שלישי ג
 כח אוּ בַהֲרַת לְבָנָה אֲדַמְדָּמַת וְנִרְאָה אֶל-הַכֹּהֵן: וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהֵנָּה מֵרֹאֵהוּ
 כט שְׁפַל מִן-הָעוֹר וְשִׁעְרָהּ הַפֶּה לְבֵן וְטִמְּאוּ הַכֹּהֵן נֶגַע-צָרַעַת הוּא בֶּשֶׂר שְׁחִין
 ל וְהָיָה כִּהְיָה וְהַסְּגִירוֹ הַכֹּהֵן שְׁבַעַת יָמִים: וְאִם-פָּשְׂהָ תִפְשֶׂה בְּעוֹר
 לא וְטִמְּא הַכֹּהֵן אֹתוֹ נֶגַע הוּא: וְאִם-תַּחֲתִיָּה תַעֲמֹד הַבְּהֵרַת לֹא פִשְׂתָּהּ
 לב צָרַבַת הַשְּׁחִין הוּא וְטָהַרוּ הַכֹּהֵן: מ אוּ בֶּשֶׂר פִּי-יְהִיָּה מ רביעי ד

תרגום אונקלוס

מסגא תסגי סגירותא במשכא ותחפי סגירותא ית כל מושך מכתשא מרישה ועד רגלוי לכל חיזוי עיני כהנא כא ויחזוי כהנא והא חפת סגירותא ית כל בסרה וידכי ית מכתשא כלה אתהפיך למחור דכי הוא כב וביומא דאתחזוי בה בסרא חיא יהי מסאב כג ויחזוי כהנא ית בסרא חיא ויסאכנה בסרא חיא מסאב הוא סגירות הוא כד או ארי יתוב בסרא חיא ויתהפיך למחור ויתחי לות כהנא כה ויחזנה כהנא והא אתהפיך מכתשא למחור וידכי כהנא ית מכתשא דכי הוא כו ובסרא ארי יהי בה במשכא שחנא ויתסי כז ויהי באתר שחנא עמקא חורא או בהרא חורא סמקא ויתחזוי לכהנא כח ויחזוי כהנא והא מחזקה מכיך מן משכא ושערה אתהפיך למחור ויסאכנה כהנא מכתש סגירותא היא בשחנא סגיאת כט ואם יחזנה כהנא והא לית בה שער חור ומפיכא ליתהא מן משכא והיא עמיא ויסגרנה כהנא שבעא יומין ל ואם אוספא תוסף במשכא ויסאב כהנא יתה מכתשא היא לא ואם באתרהא קמת בהרתא לא אוספת רשם שחנא היא וידכנה כהנא לב או בסרא ארי יהי

פירוש רש"י

הַרְגָלוֹ: (כג) צָרַעַת הוּא. הַבֶּשֶׂר הַחַי, "בֶּשֶׂר" לְשׁוֹן זָכָר: (כו) שְׁחִין, לְשׁוֹן חֲמוּם, שְׁנַתְחַמֵּם הַבֶּשֶׂר בְּלִקְוֵי הַבָּא לוֹ מִחֶמֶת מִכָּה שְׁלֹא מִחֶמֶת הָאוּר: וְנִרְפָּא, הַשְּׁחִין הַעֲלָה אֲרוּכָה, וּבְמָקוֹמוֹ הַעֲלָה נֶגַע אַחֵר: (כז) אוּ בַהֲרַת לְבָנָה אֲדַמְדָּמַת, שְׂאִין הַנֶּגַע לְבֵן חֲלֵק, אֲלֵא פְתוּךְ וּמַעֲרֵב בְּשֵׁתֵי מְרֹאוֹת לְבֵן וְאֵדָם: (כח) מֵרֹאֵה שְׁפַל, וְאִין מִמְשׁוֹ שְׁפַל, אֲלֵא מִתּוֹךְ לְבַנּוּנִיתוֹ הוּא נִרְאָה שְׁפַל וְעָמוּק, כְּמִרְאָה חֲמָה עֲמָקָה מִן הַצַּל: (ל) נֶגַע הוּא. הַשְּׂאֵת הַזֹּאת אוּ הַבְּהֵרַת: (לא) תַּחֲתִיָּה, בְּמָקוֹמָה: צָרַבַת הַשְּׁחִין. כְּתַרְגוּמוֹ "רִשְׁם שְׁחָנָא", אֵינּוּ אֲלֵא רוּשֵׁם הַחֲמוּם הַנִּכְפָּר בַּבֶּשֶׂר. כָּל "צָרַבַת" לְשׁוֹן רְגִיעַת עוֹר הַנֶּגַע מִחֶמֶת חֲמוּם, כְּמוֹ "וְנִצְרָבוּ בָּהּ כָּל פָּנִים" (יחזקאל יבז), רִיטְרִי"ר בְּלַעַז: צָרַבַת. רִטְרִיאמְנִ"ט בְּלַעַז:

(כ) מֵרֹאשׁוֹ. שֶׁל אָדָם "וְעַד רַגְלָיו": לְכָל מְרֹאֵה עֵינֵי הַכֹּהֵן. פֶּרֶט לְכֹהֵן שְׁחִשְׁךְ מֵאוּרוֹ: (כב) וּבַיּוֹם הַרְּאוֹת בּוֹ בֶּשֶׂר חַי. אִם צָמְחָה בּוֹ מַחִיָּה, הָרִי כָּבֵד פֶּרֶשׁ שֶׁהַמַּחִיָּה סִימֵן טָמְאָה, אֲלֵא הָרִי שֶׁהִיָּה הַנֶּגַע בְּאֶחָד מֵעֲשָׂרִים וְאַרְבָּעָה רְאשֵׁי אֲבָרִים, שְׂאִין מִטְּמְאִין מִשׁוּם מַחִיָּה, לְפִי שְׂאִין נִרְאָה הַנֶּגַע כִּלּוֹ כְּאֶחָד שְׁשׁוּפַע אֵילָךְ וְאֵילָךְ, וְחֹזֵר רֹאשׁ הָאֲבָר וְנִתְגַּלָּה שְׁפוּעוֹ עַל יְדֵי שְׁמֵן, כְּגוֹן שֶׁהַבְּרִיא וְנַעֲשָׂה רָחֵב וְנִרְאִית בּוֹ הַמַּחִיָּה, לְמַדְּנוּ הַכְּתוּב שֶׁתִּטְמָא: וּבַיּוֹם הַרְּאוֹת. מֵה תִּלְמוּד לומר "וביּוֹם", לְלַמֵּד יֵשׁ יוֹם שְׂאֵתָהּ רֹאָה בּוֹ וְיֵשׁ יוֹם שְׂאִין אֶתָּה רֹאָה בּוֹ, מִכָּאן אָמְרוּ, חֲתָן נֹתֵנִין לוֹ כָּל שְׁבַעַת יָמֵי הַמִּשְׁתָּה לוֹ [וְלֹא צִטְטִיתוּ] וְלִכְסוּתוֹ וְלִבְיֹתוֹ, וְכֵן בְּרַגְלָל נֹתֵנִין לוֹ כָּל יָמֵי

ז

בְּעוֹר מְכוֹת־אֵשׁ וְהִיטָהּ מַחִית הַמְכוֹה בַּהֲרַת לְבָנָה אֲדַמְדָּמַת אוֹ לְבָנָה:

תזריע

לג

וְרָאָה אֹתָהּ הַכֹּהֵן וְהֵנָּה נִהְפֹךְ שֵׁעַר לְכֹן בַּבְּהֵרַת וּמְרָאָה עִמָּךְ מִן־הָעוֹר

לד

צָרַעַת הוּא בַּמְכוֹה פָּרַחָה וְטִמְא אֹתוֹ הַכֹּהֵן נִגַּע צָרַעַת הוּא: וְאִם |

יֵרָאָנָה הַכֹּהֵן וְהֵנָּה אֵין־בַּבְּהֵרַת שֵׁעַר לְכֹן וּשְׁפִלָּה אֵינְנָה מִן־הָעוֹר וְהוּא

לה

כִּהֵּה וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן שְׁבַעַת יָמִים: וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי אִם־פָּשָׂה

לו

תִּפְשָׂה בְּעוֹר וְטִמְא הַכֹּהֵן אֹתוֹ נִגַּע צָרַעַת הוּא: וְאִם־תַּחֲתִיָּהּ תַעֲמֹד

הַבְּהֵרַת לֹא־פָּשָׂתָה בְּעוֹר וְהוּא כִּהֵּה שְׂאֵת הַמְכוֹה הוּא וְטִהְרוּ הַכֹּהֵן כִּי־

צָרַבַת הַמְכוֹה הוּא:

ח א, ב וְאִישׁ אוֹ אִשָּׁה כִּי־יִהְיֶה בוֹ נִגַּע בְּרֹאשׁ אוֹ בְּזָקֵן: וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנִּגַּע מֵא חמישי ה' ע

וְהֵנָּה מְרָאָהוּ עִמָּךְ מִן־הָעוֹר וְבוֹ שֵׁעַר צָהָב דָּק וְטִמְא אֹתוֹ הַכֹּהֵן נִתַּק

ג

הוּא צָרַעַת הָרֹאשׁ אוֹ הַזָּקֵן הוּא: וְכִי־יֵרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־נִגַּע הַנִּתַּק וְהֵנָּה

אֵין־מְרָאָהוּ עִמָּךְ מִן־הָעוֹר וְשֵׁעַר שָׁחַר אֵין בוֹ וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן אֶת־נִגַּע

ד

הַנִּתַּק שְׁבַעַת יָמִים: וְרָאָה הַכֹּהֵן אֶת־הַנִּגַּע בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי וְהֵנָּה לֹא־פָּשָׂה

ה

הַנִּתַּק וְלֹא־הָיָה בוֹ שֵׁעַר צָהָב וּמְרָאָה הַנִּתַּק אֵין עִמָּךְ מִן־הָעוֹר: וְהַתְּגַלָּח

ו

וְאֶת־הַנִּתַּק לֹא יְגַלַּח וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן אֶת־הַנִּתַּק שְׁבַעַת יָמִים שְׁנִית: וְרָאָה

תרגום אונקלוס

במשפחה כנא דנור ותהי רשם כנא בהרא חורא סמקא או חורא לג ויחזי יתה כהנא והא אתהפיד שער חור בבהרתא ומחזקה עמיק מן משפא סגירותא היא בכנא סגירותא ויסאב יתה כהנא מכתש סגירותא היא לד ואם יחזנה כהנא והא לית בבהרתא שער חור ומכיא ליתקא מן משפא והיא עמיא ויסגרנה כהנא שבעא יומין לה ויחזנה כהנא ביומא שביעאה אם אוספא תוסף במשפא ויסאב יתה כהנא מכתש סגירותא היא לו ואם באתרהא קמת בהרתא לא אוספת במשפא והיא עמיא עומק כנא היא וידכנה כהנא ארי רשם כנא היא

א וגבר או אתתא ארי יהא בה מכתשא בריש או בדקן ב ויחזי כהנא ית מכתשא והא מחזוהי עמיק מן משפא ובה שער סמק דעדק ויסאב יתה כהנא נתקא הוא סגירות רישא או דקנא הוא ג וארי יחזי כהנא ית מכתש נתקא והא לית מחזוהי עמיק מן משפא ושער אכס לית ביה ויסגר כהנא ית מכתש נתקא שבעת יומין ו יחזי כהנא ית מכתשא ביומא שביעאה והא לא אוסף נתקא ולא הוה בה שער סמק ומחזי נתקא לית עמיק מן משפא ה ויגלח סחרי נתקא ודעם נתקא לא יגלח ויסגר כהנא ית נתקא שבעא יומין תנינות ו יחזי פירוש רש"י

(לב) מחית המכוה. שנגמט, כשחיתה המכוה, נהפכה לכהרת פתוכה או לבנה חלקה, וסימני מכוה וסימני שחין שוים הם, ולמה חלקן הפתוב, לומר שאין מצטרפין זה עם זה, נולד חצי גרים בשחין וחצי גרים במכוה לא ידונו כגריס:

סדר ח (א) בראש או בזקן. בא הפתוב לחלק בין נגע שבמקום שער לנגע שבמקום בשר, שזה סימנו בשער לכן וזה סימנו בשער צהוב: (ב) ובו שער צהוב. שנהפך שער שחור שבו לצהוב:

מפתח סדרי התנ"ך

הפטרת סדר ח היא מישיעה [ג:לא] ביום ההוא יגלח ה' בתער השכירה בעברי נהר במלך אשור את־הראש ושער הרגלים וגם את־הזקן תספה:

ח הכֹּהֵן אֶת־הַנֶּתֶק בַּיּוֹם הַשְּׂבִיעִי וְהֵינָה לֹא־פֶשֶׁה הַנֶּתֶק בְּעוֹר וּמִרְאֵהוּ אֵינְנו
 ז עֶמֶק מִן־הָעוֹר וְטָהַר אֹתוֹ הַכֹּהֵן וְכִבֵּס בְּגָדָיו וְטָהַר: וְאִם־פֶּשֶׁה יִפְשֶׁה
 ח הַנֶּתֶק בְּעוֹר אַחֲרֵי טָהַרְתּוֹ: וְרָאֵהוּ הַכֹּהֵן וְהֵנָּה פֶשֶׁה הַנֶּתֶק בְּעוֹר לֹא־
 ט יִבְקַר הַכֹּהֵן לְשַׁעַר הַצֹּהֵב טָמֵא הוּא: וְאִם־בְּעֵינָיו עֲמַד הַנֶּתֶק וְשַׁעַר שָׁחַר
 י צָמַח־בוּ נִרְפָּא הַנֶּתֶק טָהוֹר הוּא וְטָהְרוּ הַכֹּהֵן: וְאִישׁ מִבְּ^ו י^ו 3
 יא אִו־אִשָּׁה כִּי־יִהְיֶה בְּעוֹר־בְּשָׂרָם בְּהָרַת בְּהָרַת לְבָנֹת: וְרָאָה הַכֹּהֵן
 וְהֵנָּה בְּעוֹר־בְּשָׂרָם בְּהָרַת כֶּהוּת לְבָנֹת בֵּהֶק הוּא פָּרַח בְּעוֹר טָהוֹר
 יב, יג הוּא: וְאִישׁ כִּי יִמְרַט רֹאשׁוֹ קָרַח הוּא טָהוֹר הוּא: וְאִם
 יד מִפָּאֵת פָּנָיו יִמְרַט רֹאשׁוֹ גִבַּח הוּא טָהוֹר הוּא: וְכִי־יִהְיֶה בְּקָרְחַת אֹו
 טו בְּגִבַּחַת נִגַע לְבֵן אֲדָמָדָם צָרַעַת פְּרִיחַת הוּא בְּקָרְחָתוֹ אֹו בְּגִבַּחַתוֹ:
 טו וְרָאָה אֹתוֹ הַכֹּהֵן וְהֵנָּה שְׂאֵת־הַנֶּגַע לְבָנָה אֲדָמָדָמַת בְּקָרְחָתוֹ אֹו בְּגִבַּחַתוֹ
 טז כִּמְרָאָה צָרַעַת עוֹר בְּשָׂר: אִישׁ־צָרוּעַ הוּא טָמֵא הוּא טָמֵא יְטַמְאֵנוּ
 יז הַכֹּהֵן בְּרֹאשׁוֹ נִגְעוֹ: וְהַצָּרוּעַ אֲשֶׁר־בוּ הַנֶּגַע בְּגָדָיו יִהְיוּ פָּרָמִים וְרֹאשׁוֹ

תרגום אונקלוס

כִּהְנָא יֵת נִתְקָא בְּיוֹמָא שְׂבִיעָאָה וְהָא לֹא אוֹסְף נִתְקָא בְּמִשְׁכָּא וּמְחֻזְוֵהי לִיתוּהִי עִמִּיק מִן מִשְׁכָּא וִידְכִי יֵתָה כִּהְנָא וִיִצְבַּע לְבוּשׁוּהִי וִיִדְכִי
 ז וְאִם אוֹסְפָא יוֹסְף נִתְקָא בְּמִשְׁכָּא בְּתַר דְּכּוּתָהּ ח וִיִחְזוּנָה כִּהְנָא וְהָא אוֹסְף נִתְקָא בְּמִשְׁכָּא לֹא יִבְקַר כִּהְנָא לְשַׁעַר סְמָק מְסָאב הוּא ט וְאִם כִּד הוּהּ
 קָם נִתְקָא וְשַׁעַר אָכַם צָמַח בַּה אִתְסִי נִתְקָא דְכִי הוּא וִידְכִנָּה כִּהְנָא י וְגִבַּר אוֹ אִתְתָּא אַרִי יְהִי בְּמִשְׁךָ בְּסַרְהוֹן בְּהַרְן חוֹרֵן יֵא וִיחְזִי כִּהְנָא
 וְהָא בְּמִשְׁךָ בְּסַרְהוֹן בְּהַרְן עִמִּין חוֹרֵן בְּהָקָא הוּא סְגִי בְּמִשְׁכָּא דְכִי הוּא יב וְגִבַּר אַרִי יֵתֵר שַׁעַר רִישָׁה קָרַח הוּא דְכִי הוּא יג וְאִם מְלַקְבֵּל
 אִפּוּהִי יֵתֵר שַׁעַר רִישָׁה גְלוּשׁ הוּא דְכִי הוּא יד וְאַרִי יְהִי בְּקָרְחוּתָהּ אוֹ בְּגִלוּשׁוּתָהּ מִכְּתֵשׁ חוֹר סְמוּק סְגִירוּת סְגִיָא הִיא בְּקָרְחוּתָהּ
 אוֹ בְּגִלוּשׁוּתָהּ טו וִיחְזִי יֵתָה כִּהְנָא וְהָא עִמִּיק מִכְּתֵשׁא חוֹרָא סְמָקָא בְּקָרְחוּתָהּ אוֹ בְּגִלוּשׁוּתָהּ כְּמִחְזִי סְגִירוּתָא מִשְׁךָ בְּסַרָא
 טז גִּבַּר סְגִיר הוּא מְסָאב הוּא סָאכָא יְסָאכְנָה כִּהְנָא בְּרִישָׁה מִכְּתֵשׁא יז וְסְגִירָא דִי בַּה מִכְּתֵשׁא לְבוּשׁוּהִי יְהוֹן מְבֻזְעִין וְרִישָׁה

פירוש רש"י

(ז) אַחֲרֵי טָהַרְתּוֹ. אֵין לִי אֶלָּא פּוֹשֶׁה לְאַחַר הַפֶּטוּר, מִנֵּין אִף בְּסוֹף שְׁבוּעַת רֹאשׁוֹן וּבְסוֹף שְׁבוּעַת שְׁנִי, תְּלַמּוּד לּוֹמֵר "פֶּשֶׁה יִפְשֶׁה":
 (ט) וְשַׁעַר שָׁחַר. מִנֵּין אִף הִירוֹק וְהָאָדוּם שְׂאִינוּ צָהוּב, תְּלַמּוּד לּוֹמֵר "וְשַׁעַר", וְלִשׁוֹן צָהוּב דּוֹמָה לְתַבְנִית הַזֹּהָב, צָהוּב כְּמוֹ זָהוּב, אוֹרְבֵּל"א בְּלַעַז: טָהוֹר הוּא וְטָהְרוּ הַכֹּהֵן. הָא טָמֵא שְׁטָהְרוּ הַכֹּהֵן לֹא טָהוֹר: (י) בְּהָרַת. חֲבַרבוּרוֹת: (יא) כֶּהוּת לְבָנֹת. שְׂאִין לְבֵן שְׁלֵהָן עַז אֶלָּא כֶּהוּת: בֵּהֶק. כְּמוֹ לְבֵן הַנְּרָאָה בְּבִשָּׁר אָדָם אָדוּם שְׁקוּרִין רו"ש בֵּין חֲבַרבוּרוֹת אֲדָמִימוֹתוֹ, קְרוּי בֵּהֶק, כְּאִישׁ עֲדָשׁוֹן, שְׂבִין עֲדָשָׁה לְעֲדָשָׁה מִבְּהִיק הַבֶּשֶׂר בְּלִבָּן צַח: (יב) קָרַח הוּא טָהוֹר הוּא. טָהוֹר מִטְּמֵאֵת נִתְקִין, שְׂאִין נִדוּן בְּסִמְנֵי רֹאשׁ וְזָקָן שֶׁהֵם מְקוּם שַׁעַר, אֶלָּא בְּסִמְנֵי נִגְעֵי עוֹר בְּשָׂר, מַחִיה וּפְשִׁיזוֹן: (יג) וְאִם מִפָּאֵת פָּנָיו. מִשְׁפּוּעַ קָדְקֵד כְּלָפִי פָּנָיו קְרוּי גִבַּחַת,

מפתח סדרי התנ"ך

מרחב הסדר: צרעת הראש והזקן, והבגד. דיני צרעת חולקו ל 4 סדרים והם חלק מ 6 סדרי טומאה היוצאת מגופו, חלוקה המעידה על חשיבות הנושא

ח	יח	יהיה פרוע ועל-שפם יעטה וטמא טמא יקרא: כל-ימי אשר הנגע בו יטמא טמא הוא בדר ישב מחוץ למחנה מושבו: והפגד מד i תזריע
כ	כ	כ-יהיה בו נגע צרעת בכגד צמר או בכגד פשתים: או בשתי או
כא	כא	בערב לפשתים ולצמר או בעור או בכל-מלאכת עור: והיה הנגע ירקרק או אדמדם בכגד או בעור או-בשתי או-בערב או בכל-פלי-עור
כב	כב	נגע צרעת הוא והראה את-הכהן: וראה הכהן את-הנגע והסגיר את-
כג	כג	הנגע שבעת ימים: וראה את-הנגע ביום השביעי כי-פשה הנגע בפגד או-בשתי או-בערב או בעור לכל אשר-יעשה העור למלאכה צרעת
כד	כד	ממארת הנגע טמא הוא: ושרף את-הפגד או את-השתי או את-הערב בצמר או בפשתים או את-כל-פלי העור אשר-יהיה בו הנגע כי-צרעת
כה	כה	ממארת הוא באש תשרף: ואם יראה הכהן והנה לא-פשה הנגע בפגד או בשתי או בערב או בכל-פלי-עור: וצוה הכהן וכבסו את אשר-בו
כו	כו	הנגע והסגירו שבעת-ימים שנית: וראה הכהן אחרי הכבס את-הנגע והנה לא-הפך הנגע את-עינו והנגע לא-פשה טמא הוא באש תשרפנו

שביעי 4

תרגום אונקלוס

יהי פריע ועל שפם פאבלא יתעטף ולא תסתאבון ולא תסתאבון יקרי יח כל יומי די מכתשא בה יהי מסאב מסאב הוא בלחודוהי ייתב מברא למשוריתא מותבה יט ולבושא ארי יהי בה מכתש סגירו בלבש צמר או בלבוש פתן כ או בשתיא או בערבא לכתנא ולעמרא או כמשפא או בכל עבדת משך כא יהי מכתשא ירוק או סמוק בלבושא או כמשפא או בשתיא או בערבא או בכל מאן דמשך מכתש סגירותא הוא ויתחזי לכהנא כב ויתחזי כהנא ית מכתשא ויסגר ית מכתשא שבעת יומין כג ויתחזי ית מכתשא ביומא שביעאה ארי אוסף מכתשא בלבושא או בשתיא או בערבא או כמשפא לכל די יתעבד משפא לעבידא סגירות מחסרא מכתשא מסאב הוא כד וילקיד ית לבושא או ית שתיא או ית ערבא בעמרא או בכתנא או ית כל מאן דמשך די יהי בה מכתשא ארי סגירות מחסרא היא בנורא תתוקד כה ואם יחזי כהנא והא לא אוסף מכתשא בלבושא או בשתיא או בערבא או בכל מאן דמשך כו ויפקד כהנא ויחורון ית די בה מכתשא ויסגרנה שבעת יומין תנינות כז ויתחזי כהנא בתר דחורו ית מכתשא והא לא שנא מכתשא מן כד הוה ומכתשא לא אוסף מסאב הוא בנורא תוקדנה פירוש רש"י

פשתים, זהו פשוטו. ומדרשו, יכול יביא גזי צמר ואניצי פשתן וישרפם עמו, תלמוד לומר "הוא באש תשרף", אינה צריכה דבר אחר עמה. אם כן מה תלמוד לומר "בצמר או בפשתים", להוציא את האמריית שבו שהן ממין אחר. אמריות לשון שפה, כמו אמרא: (כו) את אשר בו הנגע. יכול מקום הנגע בלבד, תלמוד לומר "את אשר בו הנגע". יכול כל הפגד פלו טעון כבוס, תלמוד לומר "הנגע". הא כיצד, יכבס מן הפגד עמו: (כז) אחרי הכבס. לשון העשות: לא הפך הנגע את עינו. לא הכהה ממראיתו: והנגע לא פשה. שמענו שאם לא הפך ולא פשה טמא, ואין צריך לומר לא הפך ופשה. הפך ולא פשה איני יודע מה יעשה לו, תלמוד לומר "והסגיר את הנגע", מפל מקום,

פרוע. מגדל שער: ועל שפם יעטה. כאבל: שפם. שער השפתים, גרוי"ן בלעז: וטמא טמא יקרא. משמיע שהוא טמא ויפרשו ממנו: (יח) בדר ישב. שלא יהיו שאר טמאים יושבים עמו. ואמרו רבותינו, מה נשתנה משאר טמאים לי שב בדר, הואיל והוא הבדיל בלשון הרע בין איש לאשתו ובין איש לרעהו, אף הוא יבדל: מחוץ למחנה. חוץ לשלש מחנות: (כ) לפשתים ולצמר. של פשתים או של צמר: או בעור. זה עור שלא נעשה בו מלאכה: או בכל מלאכת עור. זה עור שנעשה בו מלאכה: (כא) ירקרק. ירק שפירקין: אדמדם. אדם שבאדמים: (כג) צרעת ממארת. לשון "סלון ממאיר" (יחזקאל י"ב), פונג'יט בלעז. ומדרשו, תן בו מארה, שלא תהנה הימנו: (כד) בצמר או בפשתים. של צמר או של

ח	כח	פחתת הוא בקרחתו או בגבחתו: ואם ראה הכהן והנה פהה הנגע	תזריע
		אחרי הכבס אתו וקרע אתו מן-הבגד או מן-העור או מן-השתי או מן-	
כט	כט	הערב: ואם-תראה עוד בפגד או-בשתי או-בערב או בכל-כלי-עור	מפטיר
ל	ל	פרכת הוא באש תשרפנו את אשר-בו הנגע: והבגד או-השתי או-	
		הערב או-כל-כלי העור אשר תכבס וסר מהם הנגע וכבס שנית וטהר:	
לא	לא	זאת תורת נגע-צרעת בגד הצמר או הפשתים או השתל או הערב או	
		כל-כלי-עור לטהרו או לטמאו:	
ט	א, ב	וידבר יהוה אל-משה לאמר: זאת תהיה תורת המצרע ביום טהרתו	מה מצורע ה
	ג	והובא אל-הכהן: ויצא הכהן אל-מחוץ למחנה וראה הכהן והנה נרפא	
	ד	נגע-הצרעת מן-הצרוע: וצוה הכהן ולקח למטהר שתי-צפרים חיות	
	ה	טהרות ועץ ארז ושני תולעת ואזב: וצוה הכהן ושחט את-הצפור	

תרגום אונקלוס

תברא היא בשחיקותה או בחדתותה כח ואם חזא כהנא והא עמא מכתשא בטר דחורו יתה ובזע יתה מן לבושא או מן משכא או מן שתיא או מן ערבא כט ואם תתחזי עוד בלבושא או בשתיא או בערבא או בכל מאן דמשך סגיא היא בנורא תוקדנה ית די בה מכתשא ל ולבושא או שתיא או ערבא או כל מאן דמשך די יתחור ויעדי מנהון מכתשא ויצטבע תניגות וירכי לא דא אורייתא דמכתש סגירו בלבוש עמר או כתנא או שתיא או ערבא או כל מאן דמשך לרפיותה או לסאבותה

א ומליל יי עם משה למימר ב דא תהי אורייתא דסגירא ביומא דדכותה ויתתי לות כהנא ג ויפוק כהנא למברא למשריתא ויחזי כהנא והא אתסי מכתש סגירותא מן סגירא ד ויפקד כהנא ויסב למדפי תרתין צפרין חיים דכין ואעא דארזא וצבע זהורי ואזובא ה ויפקד כהנא ויכוס ית צפרא

פירוש רש"י

דברי רבי יהודה. וחקמים אומרים וכו', כדאיתא בתורת כהנים, ורמזתיה כאן לישב המקרא על אפניו: פחתת הוא. לשון גומא, כמו "באחת הפחתים" (שמואל כט:לג), כלומר שפלה היא, נגע שמרציו שוקעין: בקרחתו או בגבחתו. כתרגומו" בשחיקותה או בחדתותה": קרחתו. שחקים, ישנים. ומפני המדרש שהצרך לגזרה שוה, מנין לפריחה בכגדים שהיא טהורה, נאמרה קרחת וגבחת באדם ונאמרה קרחת וגבחת בכגדים, מה להלן פרח בכלו טהור, אף כאן פרח בכלו טהור, לכך אחז הכתוב לשון קרחת וגבחת. ולענין פרושו ותרגומו זהו משמעו, קרחת לשון ישנים וגבחת לשון חדשים, כאלו נכתב 'באחריתו או בקדמותו', שהקרחת לשון אחרים והגבחת לשון פנים, כמו שכתוב "ואם מפאת פניו וגו'" (לעיל פסוק יג), והקרחת כל ששופע ויורד מן הקדקד ולאחריו. כך מפרש בתורת כהנים: (כח) וקרע אתו. וקרע מקום הנגע מן הבגד וישרפנו: (כט) פרכת הוא. דבר החוזר וצומח: באש תשרפנו. את כל

סדר ט (ב) זאת תהיה תורת המצרע וגו'. מלמד שאין מטהרין אותו בלילה: (ג) אל מחוץ למחנה. חוץ לשלשה מחנות שנשתלח שם בימי חלוטו: (ד) חיות. פרט לטרפות: טהרות. פרט לעוף טמא. לפי שהנגעים באין על לשון הרע שהוא מעשה פטופטי דברים, לפיכך הזקקו לטהרתו צפרים, שמפספסין תמיד בצפצוף קול: ועץ ארז. לפי שהנגעים באין על גסות הרוח: ושני תולעת ואזב. מה תקנתו ויתרפא, ישפיל עצמו מגאותו כתולעת וכאזוב: עץ ארז. מקל של ארז: ושני תולעת. לשון של צמר צבוע זהורית:

מפתח סדרי התנ"ך

מרחב סדר ט הוא דיני טהרת המצורע.

מצורע

וּתְּהִי אֶל-כָּל־חֲרָשׁ עַל-מַיִם חַיִּים: אֶת-הַצֹּפֵר הַחִיָּה יִקַּח אֹתָהּ וְאֶת-עֵץ
הָאֲרֵז וְאֶת-שְׁנֵי הַתּוֹלְעֹת וְאֶת-הָאֲזוּב וְטָבַל אוֹתָם וְאֶת | הַצֹּפֵר הַחִיָּה בְּדָם
הַצֹּפֵר הַשֶּׁחֻטָּה עַל הַמַּיִם הַחַיִּים: וְהָיָה עַל הַמַּטְהָר מִן-הַצָּרַעַת שִׁבְעַת
חַ פְּעָמִים וְטָהְרוּ וְשָׁלַח אֶת-הַצֹּפֵר הַחִיָּה עַל-פְּנֵי הַשָּׂדֶה: וְכִבֶּס הַמַּטְהָר אֶת-
ט בְּגָדָיו וְגִלַּח אֶת-כָּל-שְׁעָרוֹ וְרַחֵץ בְּמַיִם וְטָהָר וְאַחֵר יָבֹא אֶל-הַמַּחֲנֶה
וְיֵשֵׁב מִחוּץ לָאֹהֶלוֹ שִׁבְעַת יָמִים: וְהָיָה בַיּוֹם הַשְּׂבִיעִי יִגְלַח אֶת-כָּל-
שְׁעָרוֹ אֶת-רֹאשׁוֹ וְאֶת-זָקְנוֹ וְאֶת גִּבְתֵּי עֵינָיו וְאֶת-כָּל-שְׁעָרוֹ יִגְלַח וְכִבֶּס
וּ אֶת-בְּגָדָיו וְרַחֵץ אֶת-בְּשָׂרוֹ בְּמַיִם וְטָהָר: וּבַיּוֹם הַשְּׂמִינִי יִקַּח שְׁנֵי-כִבְשִׂים
יֵאֱמָר תְּמִימִם וְכִבְשָׂה אַחַת בַּת-שְׁנַתָּה תְּמִימָה וְשִׁלְשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה
יֵב לְבֹלֶה בְשֶׁמֶן וְלֶג אֶחָד שֶׁמֶן: וְהֵעֲמִיד הַכֹּהֵן הַמַּטְהָר אֶת הָאִישׁ הַמַּטְהָר
וְאֹתָם לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת-הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד
וְהִקְרִיב אֹתוֹ לְאַשֶׁם וְאֶת-לֶג הַשֶּׁמֶן וְהִנִּיף אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה:
יֵג וְשַׁחַט אֶת-הַכֶּבֶשׂ בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִשַׁח אֶת-הַחֻטָּאת וְאֶת-הָעֹלָה בְּמָקוֹם

שני

תרגום אונקלוס

חֲדָא לְמָאן דְחָסַף עַל מִי מְבוּעַ וּ יְתַּ צְפָרָא חִיתָא יִסֵּב יִתְהָ וְיִתְ אֶעָא דֶאֲרֹזָא וְיִתְ צִבְעַ זְהוּרִי וְיִתְ אֲזוּבָא וְיִטְבּוּל יִתְהוּן וְיִתְ צְפָרָא חִיתָא
בְּדָמָא דְצְפָרָא דְנִכְסִיָּא עַל מִי מְבוּעַ זְ וְיִדִי עַל דְמַדְכִי מִן סְגִירוּתָא שִׁבְעַ זְמַנִּין וְיִדְכְנָה וְיִשְׁלַח יִתְ צְפָרָא חִיתָא עַל אִפִּי חֻקְלָא
ח וְיִצְבַּע דְמַדְכִי יִתְ לְבוּשׁוּהִי וְיִגְלַח יִתְ כָּל שְׁעָרָה וְיִסְחִי בְמִיָּא וְיִדְכִי וְכֹתֵר כֵּן יַעֲלוּ לְמִשְׁרִיתָא וְיִתֵּב מִבְּרָא לְמִשְׁכְּנָה שִׁבְעַת יוֹמִין
ט וְיִהִי בְיוֹמָא שְׂבִיעֵיָאָה יִגְלַח יִתְ כָּל שְׁעָרָה יִתְ רִישָׁהּ וְיִתְ דְקִנְיָהּ וְיִתְ גְבִינֵי עֵינוּהִי וְיִתְ כָּל שְׁעָרָה יִגְלַח וְיִצְבַּע יִתְ לְבוּשׁוּהִי וְיִסְחִי
יִתְ בְּסָרְהָ בְמִיָּא וְיִדְכִי י וְכִיּוֹמָא תְּמִינָאָה יִסֵּב תְּרִין אֲמָרִין שְׁלִמִין וְאֲמָרְתָא חֲדָא בַּת שֶׁתָּא שְׁלִמָתָא וְתִלְתָּא עֶסְרוּנִין סֹלֶתָא מִנְחָתָא
דְפִילָא כְּמִשַׁח וְלֶגָא חֹד דְמִשְׁחָא יֵא וְיִקִּים כְּהֵנָּא דְמַדְכִי יִתְ גְּבָרָא דְמַדְכִי וְיִתְהוּן קָדָם יִי בְתִרְעַ מִשְׁכֵּן זְמַנָּא יֵב וְיִסֵּב כְּהֵנָּא יִתְ אֲמָרָא חֲדָא
וְיִקְרִיב יִתְיָה לְאַשְׁמָא וְיִתְ לֶגָא דְמִשְׁחָא וְיִרִים יִתְהוּן אֲרָמָא קָדָם יִי יֵג וְיִכּוּס יִתְ אֲמָרָא בְּאִתֵּר דִּי יִכּוּס יִתְ חֻטָּאתָא וְיִתְ עֲלִתָא בְּאִתֵּר
פִירוּשׁ רש"י

(ה) על מים חיים. נותן אותם תחלה בכלי כדי שיהא דם צפור נפר
בהם, וכמה הם, רביעית: (ו) את הצפר החיה יקח אתה. מלמד
שאינו אוגדה עמקם, אלא מפרישה לעצמה. אבל העץ והאזוב
כרוכין יחד בלשון הזהורית, כענין שנאמר "ואת עץ הארז ואת
שני התולעת ואת האזוב", קיחה אחת לשלשתן. יכול כשם
שאִינָה בְכָל־אֲגָדָה כִּף לֹא תִהְיֶה בְכָל־טְבִילָה, תִּלְמוּד לומר
"וְטָבַל אוֹתָם וְאֶת הַצֹּפֵר הַחִיָּה", הַחֲזִיר אֶת הַצֹּפֵר לְכָל־טְבִילָה:
(ח) וישב מחוץ לאהלו. מלמד שאסור בתשמיש המטה:
(ט) את כל שערו וגו'. כלל ופרט וכלל, להביא כל מקום כנוס
שער ונראה: (י) וכבשה אחת. לחטאת: ושלשה עשרונים. לנסכי

שְׁלִשָׁה כִּבְשִׂים הִלְלוּ שַׁחֲטָתוֹ וְאַשְׁמוּ שֵׁל מְצָרַע טְעוּנִין נִסְכִּים:
וְלֶג אֶחָד שֶׁמֶן. לְהִזוֹת עָלָיו שִׁבְעַ וְלִתֵּן מִמֶּנּוּ עַל תְּנוּף אֲזָנוֹ וּמִתֵּן
בְּהוֹנוֹת: (יֵא) לִפְנֵי ה'. בְּשַׁעַר נִקְנוֹר, וְלֹא בְּעִזָּה עֲצָמָה, לְפִי
שֶׁהוּא מְחַסֵּר כְּפוּרִים: (יב) וְהִקְרִיב אֹתוֹ לְאַשֶׁם. יִקְרִיבֵנוּ לְתוֹךְ
הָעִזָּרָה לְשֵׁם אֲשֶׁם: וְהִנִּיף. שֶׁהוּא טְעוּן תְּנוּפָה חֵי: וְהִנִּיף אֹתָם. אֶת
הָאֲשֶׁם וְאֶת הַלֶּג: (יג) בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִשַׁח וְגו'. עַל יַרֵּךְ הַמְזַבֵּחַ
בְּצִפּוֹן. וּמָה תִּלְמוּד לומר, וְהִלָּא כִּכְר נֶאֱמַר בְּתוֹרַת אֲשֶׁם
בְּפָרֶשֶׁת 'צוֹ אֶת אֶהֱרָן' (לעיל ג:יד) שֶׁהָאֲשֶׁם טְעוּן שַׁחֲטָה בְּצִפּוֹן,
לְפִי שֶׁיֵּצֵא זֶה מִכָּל־אֲשֵׁמוֹת לְדוֹן בְּהַעֲמָדָה, יְכוּל תְּהֵא שַׁחֲטָתוֹ
בְּמָקוֹם הַעֲמָדָתוֹ, לְכַךְ נֶאֱמַר "וְשַׁחַט בְּמָקוֹם אֲשֶׁר יִשַׁח וְגו'":

[ההפטרָה מִשְׁעִיָּה כִּגְל-מב]

מפתח סדרי התנ"ך

הפטרָה סדר ט עוסקת ברפואה שה' ירפא את עמו מעוונותיו. כְּעוֹן בְּצַעֲוֹ קִצְפִּי וְאֶכְהוּ הַסֵּתֵר וְאֶקְצֹף וְיִלְךְ שׁוֹכֵב בְּדֶרֶךְ לְבוֹ: דְרִכְיוֹ רֵאִיתִי וְאַרְפָּאֵהוּ..
פֶּתַח חֲרָצְבוֹת רִשְׁעֵי הַתֵּר אֲגִדּוֹת מוֹטָה וְשִׁלַּח רְצוּצִים חֲפְשִׁים וְכָל-מוֹטָה תִּנְתְּקוּ: הַלֹּא פָּרַס לְרַעֲב לְחֶמֶד וְעֵינַיִם מְרוּדִים תְּבִיא בֵּית כִּי-תִרְאֶה עָרִם
וְכִסְיָתוֹ וּמִבְּשָׂרָךְ לֹא תִתְעַלֵּם: אִי יִבְקַע כְּשַׁחַר אוֹרֶךְ וְאַרְכֵתְךָ מִהֵרָה תִצְמַח.. הַצָּרַעַת הִיא מַחֲלָה גּוֹפְנִית שֶׁמְקוּרָהּ בְּשַׁחֲטוֹת מוֹסְרִית וּרְפוּאָתָהּ בְּתִקּוּנָהּ.

ט יד הקדש כִּי פִּחְטָאת הָאִשָּׁם הוּא לִכְהֵן קֹדֶשׁ קִדְשִׁים הוּא: וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדָּם הָאִשָּׁם וְנָתַן הַכֹּהֵן עַל־תְּנוּף אֶזְן הַמִּטְהָר הַיְמָנִית וְעַל־בְּהֵן יָדוֹ טו הַיְמָנִית וְעַל־בְּהֵן רִגְלוֹ הַיְמָנִית: וְלָקַח הַכֹּהֵן מִלֶּג הַשֶּׁמֶן וַיִּצַק עַל־כַּף טז הַכֹּהֵן הַשְּׂמָאלִית: וְטָבַל הַכֹּהֵן אֶת־אֶצְבָּעוֹ הַיְמָנִית מִן־הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־זז כַּפוֹ הַשְּׂמָאלִית וְהִזָּה מִן־הַשֶּׁמֶן בְּאֶצְבָּעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה: וּמִלִּיתָר הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּפוֹ יִתֵּן הַכֹּהֵן עַל־תְּנוּף אֶזְן הַמִּטְהָר הַיְמָנִית וְעַל־יח בְּהֵן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בְּהֵן רִגְלוֹ הַיְמָנִית עַל דָּם הָאִשָּׁם: וְהִנּוֹתָר בַּשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּף הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל־רֹאשׁ הַמִּטְהָר וְכִפֹּר עָלָיו הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה: יט וְעָשָׂה הַכֹּהֵן אֶת־הַחֻטָּאת וְכִפֹּר עַל־הַמִּטְהָר מִטְּמֵאתוֹ וְאַחַר יִשְׁחַט אֶת־כ הָעֵלָה: וְהֵעֵלָה אֶת־הָעֵלָה וְאֶת־הַמִּנְחָה הַמְּזֻבַּחַה וְכִפֹּר עָלָיו הַכֹּהֵן כא וְטָהַר: וְאִם־דָּל הוּא וְאִין יָדוֹ מִשְׁגַּת וְלָקַח כֶּבֶשׂ מו שלישי 5 ב

אֶחָד אִשָּׁם לְתַנוּפָה לְכִפֹּר עָלָיו וְעֶשְׂרוֹן סֹלֶת אֶחָד בָּלוּל בַּשֶּׁמֶן לְמִנְחָה כב וְלֶג שֶׁמֶן: וּשְׁתֵּי תָרִים אֹ אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה אֲשֶׁר תִּשְׁיג יָדוֹ וְהִיָּה אֶחָד כג חֻטָּאת וְהָאֶחָד עֹלָה: וְהִבִּיא אֹתָם בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי לְטַהֲרָתוֹ אֶל־הַכֹּהֵן אֶל־כד פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד לִפְנֵי יְהוָה: וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת־כֶּבֶשׂ הָאִשָּׁם וְאֶת־לֶג הַשֶּׁמֶן כה וְהִנִּיף אֹתָם הַכֹּהֵן תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה: וּשְׁחַט אֶת־כֶּבֶשׂ הָאִשָּׁם וְלָקַח הַכֹּהֵן

תרגום אונקלוס

קדיש ארי פחטאתא אשמה הוא לכהן קדש קודשין הוא יד ויסב כהנא מדמא דאשמה ויתן כהנא על רום אודנא דמדכי דימינא ועל אליון ידה דימינא ועל אליון רגלה דימינא טו ויסב כהנא מלגא דמשחא ויריק על ידא דכהנא דשמאלא טז ויטבול כהנא ית אצבעה דימינא מן משחא די על ידה דשמאלא וידי מן משחא באצבעה שבע זמנין קדם יי ז ומשאר משחא די על ידה יתן כהנא על רום אודנא דמדכי דימינא ועל אליון ידה דימינא ועל אליון רגלה דימינא על דמא דאשמה יח ודאשתאר במשחא די על ידא דכהנא יתן על רישא דמדכי ויכפר עלוהי כהנא קדם יי יט ויעבד כהנא ית חטאתא ויכפר על דמדכי מסובתה ובתר כן יכוס ית עלתא כ ויסק כהנא ית עלתא וית מנחתא למדבחה ויכפר עלוהי כהנא וידכי כא ואם מסכן הוא ולית ידה מדבקה ויסב אמר חד אשמה לארמא לכפרא עלוהי ועסרונא סלתא חד דפיל במשח למנחא ולגא דמשחא כב ותרתין שפנינין או תרין בני יונה די תדבק ידה ויהי חד חטאתא וחד עלתא כג וייתי יתהון ביומא תמינאה לדפיותה לות כהנא לתרע משכן זמנא קדם יי כד ויסב כהנא ית אמרא דאשמה וית לגא דמשחא ויריס יתהון כהנא ארמא קדם יי כה ויכוס ית אמרא דאשמה ויסב כהנא פירוש רש"י

פי פחטאת. פי ככל החטאות האשם הזה הוא לכהן, בכל עבודות התלויות בכהן השוה אשם זה לחטאת, שלא תאמר הואיל ויצא דמו מפלל שאר אשמות לנתן על תנוף ובהונות, לא יהא טעון מתן דמים ואמורים לגבי מזבחה, לכך נאמר "פי פחטאת האשם הוא לכהן". יכול יהא דמו נתן למעלה כחטאת, תלמוד לומר וכו'. בתורת כהנים: (יד) תנוף. גדר אמצעי שבאזן, ולשון "תנוף" לא נודע לי, והפותרים קורים לו טנדורין:

בהן. גודל: (יח) לפני ה'. כנגד בית קדשי הקדשים:
 (כ) ואת המנחה. מנחת נסכים של בהמה:
 (כא) ועשרון סלת אחד. לכבש זה שהוא אחד, יביא עשרון אחד לנסכיו: ולג שמן. לתת ממנו על הבהונות, ושמן של נספי המנחה לא הזקק הכתוב לפרש:
 (כג) ביום השמיני לטהרתו. שמיני לצפרים ולהזאת עץ ארו ואזוב ושני תולעת:

מצורע

ט מִדָּם הָאֲשֶׁם וְנָתַן עַל־תַּנּוּף אֲזֶן־הַמִּטְהַר הַיְמָנִית וְעַל־בֶּהֱן יָדוֹ הַיְמָנִית
 כו וְעַל־בֶּהֱן רִגְלוֹ הַיְמָנִית: וּמִן־הַשֶּׁמֶן יִצַק הַכֹּהֵן עַל־כַּף הַכֹּהֵן הַשְּׂמָאלִית:
 כז וְהִזָּה הַכֹּהֵן בְּאֶצְבָּעוֹ הַיְמָנִית מִן־הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּפוֹ הַשְּׂמָאלִית שִׁבַע
 כח פְּעָמִים לִפְנֵי יְהוָה: וְנָתַן הַכֹּהֵן מִן־הַשֶּׁמֶן | אֲשֶׁר עַל־כַּפוֹ עַל־תַּנּוּף אֲזֶן
 הַמִּטְהַר הַיְמָנִית וְעַל־בֶּהֱן יָדוֹ הַיְמָנִית וְעַל־בֶּהֱן רִגְלוֹ הַיְמָנִית עַל־מְקוֹם
 כט דָּם הָאֲשֶׁם: וְהִנּוֹתָר מִן־הַשֶּׁמֶן אֲשֶׁר עַל־כַּף הַכֹּהֵן יִתֵּן עַל־רֹאשׁ הַמִּטְהַר
 ל לְכַפֵּר עָלָיו לִפְנֵי יְהוָה: וְעָשָׂה אֶת־הָאֶחָד מִן־הַתְּרִים אוֹ מִן־בְּנֵי הַיּוֹנָה
 לא מֵאֲשֶׁר תִּשְׁיֵג יָדוֹ: אֵת אֲשֶׁר־תִּשְׁיֵג יָדוֹ אֶת־הָאֶחָד חֲטָאת וְאֶת־הָאֶחָד
 לב עֹלָה עַל־הַמִּנְחָה וְכִפֹּר הַכֹּהֵן עַל הַמִּטְהַר לִפְנֵי יְהוָה: זֹאת תּוֹרַת אֲשֶׁר־בוֹ
 נִגְעַת צָרַעַת אֲשֶׁר לֹא־תִשְׁיֵג יָדוֹ בְּטַהֲרָתוֹ:

א, ב וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר: כִּי תִבְאוּ אֶל־אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר
 ג אֲנִי נֹתֵן לָכֶם לְאֶחְזָה וְנִתְתַּלִּי נֹגַע צָרַעַת בְּבֵית אֶרֶץ אֶחְזַתְכֶם: וּבֹא אֲשֶׁר־
 ד לוֹ הַפִּיט וְהִגִּיד לַכֹּהֵן לֵאמֹר כְּנָגַע נִרְאָה לִי בַּבַּיִת: וְצִוָּה הַכֹּהֵן וּפְנּוּ אֶת־
 הַפִּיט בְּטָרֶם יָבֹא הַכֹּהֵן לְרֹאוֹת אֶת־הַנֹּגַע וְלֹא יִטְמָא כָּל־אֲשֶׁר בַּבַּיִת
 ה וְאַחֵר כֵּן יָבֹא הַכֹּהֵן לְרֹאוֹת אֶת־הַפִּיט: וְרֹאה אֶת־הַנֹּגַע וְהִנֵּה הַנֹּגַע
 בְּקִירַת הַפִּיט שִׁקְעָרוֹת יִרְקַקְלֹת אוֹ אֲדַמְדָּמֹת וּמְרֵאִיהֶן שֶׁפַל מִן־הַקִּיר:

תרגום אונקלוס

מדמא דאשמה ויתן על רום אודנא דמדפי דמינא ועל אליון ידה דמינא ועל אליון רגלה דמינא כו ומן משקא יריק כהנא על ידא דכהנא דשמאלא כו וידי כהנא באצבעה דמינא מן משקא די על ידה דשמאלא שבע זמנין קדם יי כח ויתן כהנא מן משקא די על ידה על רום אודנא דמדפי דמינא ועל אליון ידה דמינא ועל אליון רגלה דמינא על אתר דמא דאשמה כט ודישפתאר מן משקא די על ידא דכהנא ויתן על רישא דמדפי לכפרא עלוהי קדם יי ל ויעבד ית חד מן שפנינא או מן בני יונה מדי תדבק ידה לא ית די תדבק ידה ית חד חטאתא וית חד עלתא על מנחתא וכפר כהנא על מדפי קדם יי לב דא אורייתא די בה מכתש סגירו די לא תדבק ידה בדיכותה

א ומליל יי עם משה ועם אהרן למימר ב ארי תעלון לארעא דכנען די אנא יחב לכון לאחסנא ואתן מכתש סגירו בבית ארעא אחסנתכון ג וייתי די דילה ביתא ויתוי לכהנא למימר מכתשא אתחזי לי בביתא ד ויפקד כהנא ויפנון ית ביתא עד לא יעול כהנא למחזי ית מכתשא ולא יסתאב כל די בביתא ובתר כן ייעול כהנא למחזי ית ביתא ה ויחזי ית מכתשא וקא מכתשא בכתלי ביתא פחתין ירקון או סמקון ומחזיהון מכיד מן כתלא

פירוש רש"י

(כח) על מקום דם האשם. אפלו נתקנח הדם. למד שאין הדם גורם אלא המקום גורם:
 סדר י (ב) ונתתי נגע צרעת. בשורה היא להם שהנגעים באים עליהם, לפי שהטמינו אמוריים מטמוניות של זהב בקירות בתיהם כל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר, ועל ידי הנגע נותץ הבית ומוצאן: (ג) כנגע נראה לי בבית. אפלו תלמיד חכם שיודע שהוא נגע ודאי, לא יפסק דבר ברור לומר נגע נראה

לי, אלא "כנגע נראה לי": (ד) בטרם יבא הכהן וגו'. שכל זמן שאין כהן נזקק לו אין שם תורת טמאה: ולא יטמא כל אשר בבית. שאם לא יפנהו ויבא הכהן ויראה את הנגע, נזקק להסגר, וכל מה שבתוכו יטמא. ועל מה חסה תורה, אם על כלי שטף, יטבילים ויטהרו, ואם על אכלין ומשקין, יאכלם בימי טמאתו, הא לא חסה תורה אלא על כלי חרס, שאין להם טהרה במקוה: (ה) שקעורות. שוקעות במראיהן:

ו ויצא הכהן מן הבית אל־פתח הבית והסגיר את־הבית שבעת ימים:
 ז ושב הכהן ביום השביעי וראה והנה פשה הנגע בקירת הבית: וצוה
 ח הכהן וחלצו את־האבנים אשר בהן הנגע והשליכו אתהן אל־מחוץ
 ט לעיר אל־מקום טמא: ואת־הבית יקצע מבית סביב ושפכו את־העפר
 י אשר הקצו אל־מחוץ לעיר אל־מקום טמא: ולקחו אבנים אחרות
 יא והביאו אל־תחת האבנים ועפר אחר יקח וטח את־הבית: ואם־ישׁוב
 יב הנגע ופרח בבית אחר חלץ את־האבנים ואחרי הקצות את־הבית
 ואת־הטוח: ובא הכהן וראה והנה פשה הנגע בבית צרעת ממארת

תרגום אונקלוס

ו ויפוק כהנא מן ביתא לתרע ביתא ויסגר ית ביתא שבעא יומין ז ויתוב כהנא ביומא שביעאה ויחזי והא אוסף מכתשא בכתלי ביתא
 ח ויפקד כהנא וישלפון ית אבניא די בהון מכתשא וירמון יתהון למברא לקרתא לאתר מסאב ט וית ביתא יקלפון מגיו סחור סחור וירמון ית עפרא
 די קליפו למברא לקרתא לאתר מסאב י ויסכון אבניא אחרנין וייתון פאתר אבניא ועפר אחרן יסב וישוע ית ביתא יא ואם יתוב מכתשא
 ויסגי בביתא בטר דשליפו ית אבניא ובתר דקליפו ית ביתא ובתר דאתשע יב וייעול כהנא ויחזי והא אוסף מכתשא בביתא סגירות מחסרא

פירוש רש"י

ונותן לו שבוע, ואם חוזר נותן, לא חזר טהור. ומנין שאם עמד
 בזה ובזה חולץ וקוצה וטח ונותן לו שבוע, תלמוד לומר
 "ובא", "ואם בא יבא" (להלן פסוק טז), במה הכתוב מדבר, אם
 בפושה בראשון, הרי כבר אמור, אם בפושה בשני, הרי כבר
 אמור, הא אינו אומר "ואם בא יבא" אלא את שבא בסוף שבוע
 ראשון ובא בסוף שבוע שני "וראה והנה לא פשה", זה העומד
 מה יעשה לו, יכול יפטר וילך, כמו שכתוב כאן "וטהר הכהן
 את הבית", תלמוד לומר "כי נרפא הנגע", לא טהרתי אלא את
 הרפוי, מה יעשה לו, ביאה אמורה למעלה וביאה אמורה
 למטה, מה בעליונה חולץ וקוצה וטח ונותן לו שבוע, דגמר לה
 זהו שיבה זהו ביאה, אף בתחתונה כן, כדאיתא בתורת כהנים.
 גמרו של דבר, אין נתיצה אלא בנגע החוזר אחר חליצה וקצוי
 וטיחה, ואין החוזר צריך פשיון. וסדר המקראות כך הוא, "ואם
 ישוב", "ונתץ", "והבא אל הבית", "והאוכל בבית", "ובא
 הכהן וראה והנה פשה", ודבר הכתוב בעומד בראשון שנותן
 לו שבוע שני להסגרו, ובסוף שבוע שני להסגרו בא וראהו
 שפשה, ומה יעשה לו, חולץ וקוצה וטח ונותן לו שבוע, חזר
 נותן, לא חזר טעון צפרים, שאין בנגעים יותר משלשה
 שבועות. "ואם בא יבא" לסוף שבוע שני, "וראה והנה לא
 פשה", מקרא זה בא ללמד בעומד בעיניו בראשון ובשני. ומה
 יעשה לו, יכול יטהרנו כמשמעו של מקרא "וטהר הכהן את
 הבית", תלמוד לומר "כי נרפא הנגע", לא טהרתי אלא את
 הרפוי, ואין רפוי אלא הבית שהקצה והוטח ולא חזר הנגע,
 אבל זה טעון חליצה וקצוי וטיחה ושבוע שלישי, וכן המקרא
 נדרש, "ואם בא יבא" בשני "וראה והנה לא פשה", וטיחנו,

(ח) וחלצו את האבנים. כתרגומו "וישלפון", יטלם משם, כמו
 "וחלצה נעלו" (דברים כ"ג), לשון הסרה: אל מקום טמא. מקום
 שאין טהרות משתמשות שם, למדך הכתוב שהאבנים הללו
 מטמאות מקומן בעודן בו: (ט) יקצע. רדוני"ר בלע"י, ובלשון
 משנה יש הרבה: מבית. מבפנים: סביב. סביבות הנגע, בתורת
 כהנים נדרש כן, שיקלוף הטיח שסביב אבני הנגע: הקצו. לשון
 קצה, אשר קצעו בקצות הנגע סביב: (יא) הקצות. לשון העשות,
 וכן "הטוח", אבל "חלץ את האבנים" מוסב הלשון אל האדם
 שחלצן, והוא משקל לשון כבד, כמו כפר, דבר: ואם ישׁוב הנגע
 וגו'. יכול חזר בו ביום יהא טמא, תלמוד לומר "ושׁב הכהן",
 "ואם ישוב", מה 'שיבה' האמורה להלן בסוף שבוע, אף
 'שיבה' האמורה כאן בסוף שבוע: (יב) ובא הכהן וראה והנה
 פשה. יכול לא יהא החוזר טמא אלא אם כן פשה, נאמר "צרעת
 ממארת" בכתים ונאמר "צרעת ממארת" בבגדים, מה להלן
 טמא את החוזר אף על פי שאינו פושה, אף כאן טמא את החוזר
 אף על פי שאינו פושה. אם כן מה תלמוד לומר "והנה פשה",
 אין כאן מקומו של מקרא זה, אלא "ונתץ את הבית" היה לו
 לכתב אחר "ואם ישוב הנגע וראה והנה פשה", הא לא בא
 ללמד אלא על נגע העומד בעיניו בשבוע ראשון, ובא בסוף
 שבוע שני ומצאו שפשה, שלא פרש בו הכתוב למעלה כלום
 בעומד בעיניו בשבוע ראשון, ולמדך כאן בפשיון זה, שאינו
 מדבר אלא בעומד בראשון ופשה בשני. ומה יעשה לו, יכול
 יתצנו כמו שסמך לו "ונתץ את הבית", תלמוד לומר "ושׁב
 הכהן" (לעיל פסוק ז) "ובא הכהן", נלמד ביאה משיבה, מה שיבה
 חולץ וקוצה וטח ונותן לו שבוע, אף ביאה חולץ וקוצה וטח

מצורע

יג הוא בבית טמא הוא: ונתן את הבית את אבניו ואת עציו ואת כל-
יד עפר הבית והוציא אל מחוץ לעיר אל מקום טמא: והבא אל הבית כל-
טו ימי הסגיר אתו יטמא עד הערב: והשכב בבית יכבס את בגדיו והאכל
טז בבית יכבס את בגדיו: ואם בא יבא הפהן וראה והנה לא פשה הנגע
יז בבית אחרי הטח את הבית וטהר הפהן את הבית כי נרפא הנגע: ולקח
יח לחטאת את הבית שתי צפרים ועץ ארז ושני תולעת ואזב: ושחט את-
יט הצפר האחת אל כלי חרש על מים חיים: ולקח את עץ הארז ואת-
האזב ואת שני התולעת ואת הצפר החיה וטבל אתם בדם הצפר
כ השחוט והבמים החיים והזה אל הבית שבע פעמים: וחטאת את הבית
בדם הצפור ובמים החיים ובצפר החיה ובעץ הארז ובאזב ובשני
כא התולעת: ושלח את הצפר החיה אל מחוץ לעיר אל פני השדה וכפר
כב, כג על הבית וטהר: זאת התורה לכל נגע הצרעת ולנתק: ולצרעת הפגד
כד, כה ולבית: ולשאת ולספחת ולבהרת: להורת ביום הטמא וביום הטהר

חמישי

זאת תורת הצרעת:

תרגום אונקלוס

היא בביתא מסאב הוא יג ויתרע ית ביתא ית אבנוהי וית אעוהי וית כל עפר ביתא יתא ויפק למברא לקרתא לאתר מסאב יד ודייעול לביתא כל יומין דיסגר יתה יהי מסאב עד רמשא טו ודישכוב בביתא יצבע ית לבושוהי ודייכול בביתא יצבע ית לבושוהי טז ואם מעל ייעול פהנא ויחזי והא לא אוסף מכתשא בביתא בתר דאתשע ית ביתא וידכי כהנא ית ביתא ארי אתסי מכתשא יז ויסב לדכאה ית ביתא תרתין צפרין ואעא דארזא וצבע זהורי ואזובא יח ויכוס ית צפרא חדא למאן דחסף על מי מבוע יט ויסב ית אעא דארזא וית אזובא וית צבע זהורי וית צפרא חיתא ויטבול יתהון בדמא דצפרא דניכסא ובמי מבוע וידי לביתא שבע זמנין כ וידכי ית ביתא בדמא דצפרא ובמי מבוע ובצפרא חיתא ובאעא דארזא ובאזובא ובצבע זהורי כא וישלח ית צפרא חיתא למברא לקרתא לאפי חקלא ויכפר על ביתא וידכי כב דא אורייתא לכל מכתש סגירותא ולנתקא כג ולסגירות לבושא ולביתא כד ולעמקא ולעדיא ולבהרא כה לאלפא ביומא מסאבא וביומא דכיא דא אורייתא דסגירותא

פירוש רש"י

ואין טיחה בלא חלוץ וקצוי, ו"אחרי הטוח את הבית וטהר הכהן את הבית", אם לא חזר לסוף השבוע, "כי נרפא הנגע", ואם חזר, כפר פרש על החוזר שטעון נתיצה: (יד) כל ימי הסגיר אתו. ולא ימים שקלף את נגעו, יכול שאני מוציא המחלט שקלף את נגעו, תלמוד לומר "כל ימי": יטמא עד הערב. מלמד שאין מטמא בגדים, יכול אפלו שהה

מפתח סדרי התנ"ך

הפטרת הסדר והמדרש הא"י: סדר י עוסק בצרעת הבית. ההפטרות מתחילה בפסוק: הוי מגיעי בית בבית שדה בשדה יקריבו עד אפס מקום והושבתם לבדכם בקרב הארץ: פשט הפסוק מדבר על העשירים הגוזלים את בתי העניים. ובמדרש תנחומא (מצורע ד) ברשימת 11 דברים המביאים צרעת: ועל הגניבות... ועל הנכנס בתחום שאינו שלו. עונשם יהיה גלות מבתיהם בעקבות רעב כבד. במדרש איכה רבה [פתיחתא כב] מפרש רבי יוחנן פסוק זה כפשוטו: הוי מגיעי בית בבית, מלווה על ביתו מלווה על שדהו ליטלה. וריש לקיש מפרשו על חורבן בתי המקדש: הוי מגיעי בית בבית, הגעתם חורבן ראשון לחורבן שני, מה חורבן ראשון ציון שדה תחרש אף חורבן שני.. שלא הניחו מקום שלא עבדו בו עבודת אליילים. ורבי ינאי פייט: יחד אנו ובתינו כמנוגעים חשויבים // וסורו טמא מטמאים קשויבים // ובידני פינו נוגענו // ויבדדך יגענו / ובית בבית היגענו ההפטרות מסתיימת בפסוק שנבחר לחתום את ברכת קדושה בימים נוראים: ויגבה ה' צבאות במשפט והאל הקדוש נקדש בצדקה:

יא

א, ב וידבר יהוה אל-משה ואל-אהרן לאמר: דברו אל-בני ישראל ואמרתם
 ג אלהם איש איש כי יהיה זב מבשרו זובו טמא הוא: וזאת תהיה
 טמאתו בזובו רר בשרו את-זובו או-החתים בשרו מזובו טמאתו הוא:
 ד כל-המשכב אשר ישכב עליו הזב וטמא וכל-הכלי אשר-ישב עליו
 ה וטמא: ואיש אשר יגע במשכבו יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד-
 ו הערב: והישב על-הכלי אשר-ישב עליו הזב יכבס בגדיו ורחץ במים
 ז וטמא עד-הערב: והנגע בבשר הזב יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד-
 ח הערב: וכי-ירק הזב בטהור וכבס בגדיו ורחץ במים וטמא עד-הערב:
 ט, ו וכל-המרפב אשר ירכב עליו הזב וטמא: וכל-הנגע בכל אשר יהיה
 תחתיו וטמא עד-הערב והנושא אותם יכבס בגדיו ורחץ במים וטמא

תרגום אונקלוס

א ומליל יי עם משה ועם אהרן למימר ב מלילו עם בני ישראל ותימרון להון גבר גבר ארי יהי דאיב מבשרה דוכה מסאב הוא
 ג ודא תהי סוכתה בדוכה רר בשורה ית דוכה או חתים בשורה מדוכה סוכתה היא ד כל משכבא די ישכוב עלוהי דוכנא יהי מסאב
 וכל מנא דיייתב עלוהי יהי מסאב ה וגבר די יקרב במשכבה יצבע לבושהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא ו ודייתב על מנא
 דיייתב עלוהי דוכנא יצבע לבושהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא ז ודיקרב בכסר דוכנא יצבע לבושהי ויסחי במיא ויהי מסאב
 עד רמשא ח וארי ירוק דוכנא בדכיא ויצבע לבושהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא ט וכל מרפבא די ירכוב עלוהי דוכנא
 יהי מסאב י וכל דיקרב בכל די יהי תחותוהי יהי מסאב עד רמשא ודיטול יתהון יצבע לבושהי ויסחי במיא ויהי מסאב
 פירוש רש"י

סדר יא (ב) כי יהיה זב. יכול זב מפל מקום יהא טמא, "אשר ישכב", "אשר שכב" לא נאמר, אלא "אשר ישכב", המיוחד תמיד לכך, יצא זה שאומרים לו, עמוד ונעשה מלאכתנו: אשר ישב. "ישב" לא נאמר, אלא "אשר ישב עליו" הזב, במיוחד תמיד לכך: (ה) ואיש אשר יגע במשכבו. למד על המשכב שחמור מן המגע, שזה נעשה אב הטמאה לטמא אדם לטמא בגדים, והמגע שאינו משכב אינו אלא ולד הטמאה, ואינו מטמא אלא אכלין ומשקין: (ו) והישב על הכלי. אפלו לא נגע, אפלו עשרה כלים זה על זה בלן מטמאין משום מושב, וכן במשכב: (ח) וכי ירק הזב בטהור. ונגע בו או נשאו, שהרוק מטמא במשא: (ט) וכל המרפב. אף על פי שלא ישב עליו, כגון התפוס של סרגא שקורין ארצין, טמא משום מרפב, והאקף שקורין אלוי"ש טמא טמאת מושב: (י) וכל הנגע בכל אשר יהיה תחתיו. של זב, בא ולמד על המרפב שיהא הנוגע בו טמא ואין טעון כבוס בגדים, והוא חמר במשכב במרפב: והנושא אותם. כל האמור בענין הזב, זובו ורקו ושכבת זרעו ומימי רגליו והמשכב והמרפב, משאן מטמא אדם לטמא בגדים:

[ההפטרות בתרי עשר. ותחילתה אעד]

מפתח סדרי התנ"ך

מרחב סדר יא הוא דיני טומאת זב, בעל קרי ונידה. הפטרתו היא מנבואות הושע: לכו ונשובה אלה' כי הוא טרף וירפאנו יד ויחבשנו: הקשר ביניהם הוא על בסיס התפיסה שזיבה היא עונש גופני על שחיתות מוסרית ולכן תשובה היא שתוכה ברפואה. וכך פייט רבי יעקב: המיטמא בטוהר עשיתו // ויצרו לטמאות אם הסיתו // זובו מנו ומשפטו ... לכן יהיה זב מבשרו ובפיוט נוסף: יחבוש שיכרנו / .. אבינו רופאינו / ישוב וירפאינו

יא עֲדֵה־הָעָרֵב: וְכָל אֲשֶׁר יִגְעַב־בּוֹ הִזְבּ וַיִּדְיוּ לֹא־שֹׁטֵף בַּמַּיִם וְכִבֵּס בַּגָּדָיו
 יב וּרְחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֵב: וְכָל־יִחְרַשׁ אֲשֶׁר־יִגְעַב־בּוֹ הִזְבּ יִשְׂבֹּר וְכָל־
 יג כְּלֵי־עֵץ יִשְׁטֹף בַּמַּיִם: וְכִי־יִטְהַר הִזְבּ מִזּוּבּוֹ וְסָפַר לוֹ שִׁבְעַת יָמִים
 יד לְטַהַרְתּוֹ וְכִבֵּס בַּגָּדָיו וּרְחַץ בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם חַיִּים וְטָהַר: וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי
 יקח־לוֹ שְׁתֵּי תְרִים אוֹ שְׁנֵי בָנֵי יוֹנָה וּבָא | לִפְנֵי יְהוָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד
 טו וּנְתַנֵּם אֶל־הַכֹּהֵן: וַעֲשֵׂה אֹתָם הַכֹּהֵן אֶחָד חֲטָאת וְהָאֶחָד עֹלָה וְכָפַר עָלָיו
 טז הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה מִזּוּבּוֹ: וְאִישׁ כִּי־תִצָּא מִמֶּנּוּ שְׂכַב־זָרַע
 יז וּרְחַץ בַּמַּיִם אֶת־כָּל־בְּשָׂרוֹ וְטָמֵא עַד־הָעָרֵב: וְכָל־בְּגָד וְכָל־עוֹר אֲשֶׁר־
 יח יְהִי עָלָיו שְׂכַב־זָרַע וְכִבֵּס בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֵב: וְאִשָּׁה אֲשֶׁר יִשְׁכַּב
 איש אִתָּהּ שְׂכַב־זָרַע וּרְחַצוּ בַּמַּיִם וְטָמְאוּ עַד־הָעָרֵב:
 יט וְאִשָּׁה כִּי־תַהֲיֶיהָ זָבָה דָּם יְהִיָּה זָבָה בַּבְּשָׂרָה שִׁבְעַת יָמִים תַּהֲיֶיהָ בְּנִדְתָּהּ
 כ וְכָל־הַנִּגְעַ בָּהּ יִטָּמֵא עַד־הָעָרֵב: וְכָל אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו בְּנִדְתָּהּ יִטָּמֵא
 כא וְכָל אֲשֶׁר־תִּשָּׁב עָלָיו יִטָּמֵא: וְכָל־הַנִּגְעַ בְּמִשְׁכַּבָּהּ יְכַבֵּס בַּגָּדָיו וּרְחַץ
 כב בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֵב: וְכָל־הַנִּגְעַ בְּכָל־כְּלֵי אֲשֶׁר־תִּשָּׁב עָלָיו יְכַבֵּס
 כג בַּגָּדָיו וּרְחַץ בַּמַּיִם וְטָמֵא עַד־הָעָרֵב: וְאִם עַל־הַמִּשְׁכָּב הוּא אוֹ עַל־הַכְּלֵי

תרגום אונקלוס

עד רמשא יא וכל די יקרב בה דובנא וידוהי לא שטף במיא ויצבע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא יב ומאן דחסף די יקרב בה
 דובנא יתבר וכל מאן דאע ישתטף במיא יג וארי ידכי דובנא מדובה וימני לה שבעת יומין לדכותה ויצבע לבושוהי ויסחי בשרה
 כמי מבווע וידכי יד ובימא תמינא יסב לה תרתין שפנינין או תרין בני יונה וייתי לקדם יי לתרע משפן זמנא ויתננון לכהנא טו ויעבד יתהון
 כהנא חד חטאתא וחד עלתא וכפר עלוהי כהנא קדם יי מדובה טז וגבר ארי תפוק מנה שכת זרעא ויסחי במיא ית כל בשרה ויהי מסאב
 עד רמשא יז וכל לבוש וכל משף די יהי עלוהי שכת זרעא ויצבע במיא ויהי מסאב עד רמשא יח ואתתא די ישכוב גבר יתה שכת זרעא
 ויסחון במיא ויסאבון עד רמשא יט ואתתא ארי תהי דיבא דם יהי דובה בבשרה שכבעא יומין תהי ברחוקה וכל דיקרב בה יהי מסאב עד רמשא
 כ וכל די תשכוב עלוהי ברחוקה יהי מסאב וכל די תיתב עלוהי יהי מסאב כא וכל דיקרב במשכבה יצבע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב
 עד רמשא כב וכל דיקרב בכל מנא די תיתב עלוהי יצבע לבושוהי ויסחי במיא ויהי מסאב עד רמשא כג ואם על משכבא הוא או על מנא

פירוש רש"י

(יא) וידיו לא שטף במים. בעוד שלא טבל מטמאתו, ואפלו פסק מזובו וספר שבעה ומחסר טבילה, מטמא בכל טמאותיו. וזה שהוציא הכתוב טבילת גופו של זב בלשון שטיפת ידים, ללמדך שאין בית הסתרים טעון ביאת מים, אלא אבר הגלוי כמו הידים: (יב) וכלי חרש אשר יגע בו הזב. יכול אפלו נגע בו מאחוריו וכו', כדאיתא בתורת כהנים, עד איזהו מגעו שהוא ככלו, הוי אומר זה הסטו: (יג) וכי יטהר. כשיפסק: שבעת ימים לטהרתו. שבעת ימים שהורים מטמאת זיבה שלא יראה זוב, וכלן רצופין: (יח) ורחצו במים. גזרת מלך היא שתטמא האשה בכיאה, ואין הטעם משום נוגע

בשכבת זרע, שהרי מגע בית הסתרים הוא: (יט) פי תהיה זבה. יכול מאחד מכל אבריה, תלמוד לומר "והוא גלתה את מקור דמיה" (להלן טז:לג), ואין דם מטמא אלא הבא מן המקור: דם יהיה זבה בבשרה. אין זובה קרוי זוב לטמא אלא אם כן הוא אדום: בנדתה. כמו "ומתבל ינדהו" (איוב ד:כו), שהיא מנדה ממגע כל אדם: תהיה בנדתה. אפלו לא ראתה אלא ראיה ראשונה: (כג) ואם על המשכב הוא. השוכב או היושב על משכבה או על מושבה, אפלו לא נגע בו, אף הוא בדת טמאה האמורה במקרא העליון, שטעון כבוס בגדים: על הכלי. לרבות את המרפב:

כד יא אֲשֶׁר-הוּא יִשְׁבֹּת-עָלָיו בְּנִגְעוֹ-בּוֹ יִטְמָא עַד-הָעֶרֶב: וְאִם שָׁכַב יִשְׁכַּב
 אִישׁ אֹתָהּ וּתְהִי נִדְתָּהּ עָלָיו וְיִטְמָא שְׁבַעַת יָמִים וְכָל-הַמְשָׁכָב אֲשֶׁר-יִשְׁכַּב
 יב א עליו יטמא: ואשה כִּי-יִזְוֵב זֹוֵב דָּמָה יָמִים רַבִּים נא
 בלא עַת-נִדְתָּהּ אוֹ כִּי-תִזְוֵב עַל-נִדְתָּהּ כָּל-יָמֵי זֹוֵב טְמֵאתָהּ כִּימֵי נִדְתָּהּ
 ב תְּהִיָּה טְמֵאה הוּא: כָּל-הַמְשָׁכָב אֲשֶׁר תִּשְׁכַּב עָלָיו כָּל-יָמֵי זֹוֹבָה כְּמִשְׁכַּב
 נִדְתָּהּ יִהְיֶה-לָּהּ וְכָל-הַכְּלִי אֲשֶׁר תִּשָּׁב עָלָיו טְמֵא יִהְיֶה כְּטְמֵאתָ נִדְתָּהּ:
 ג, ד וְכָל-הַנוֹגֵעַ בָּם יִטְמָא וְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרַחֵץ בַּמַּיִם וְיִטְמָא עַד-הָעֶרֶב: וְאִם-
 ה טְהַרְהָ מִזֹּוֹבָה וְסִפְּרָה-לָּהּ שְׁבַעַת יָמִים וְאַחַר תִּטְהַר: וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי
 ו תִּקַּח-לָּהּ שְׁתֵּי תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בָנִי יוֹנָה וְהִבִּיאה אוֹתָם אֶל-הַכֹּהֵן אֶל-פֶּתַח
 ו אֹהֶל מוֹעֵד: וַעֲשֵׂה הַכֹּהֵן אֶת-הָאֶחָד חֲטָאת וְאֶת-הָאֶחָד עֹלָה וְכִפֵּר עָלֶיהָ
 ז הַכֹּהֵן לִפְנֵי יְהוָה מִזֹּוֵב טְמֵאתָהּ: וְהִזְרַתָּם אֶת-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מִטְמֵאתָם וְלֹא
 ח יִמְתּוּ בְּטְמֵאתָם בְּטְמֵאִם אֶת-מִשְׁכַּנִּי אֲשֶׁר בְּתוֹכָם: זֹאת תּוֹרַת הַזֹּוֵב וְאֲשֶׁר
 ט תֵּצֵא מִמֶּנּוּ שְׁכַבְתָּ-זֶרַע לְטְמֵאה-בָּהּ: וְהִדְוָה בְּנִדְתָּהּ וְהַזֹּוֵב אֶת-זֹוֹבוֹ לְזָכָר
 וְלִנְקֵבָה וְלֹאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב עִם-טְמֵאה:

תרגום אונקלוס

די היא יתבא עלוהי במקרבה בה יהי מסאב עד רמשא כד ואם משכב ישכוב גבר יתה ותהי רחוקה עלוהי ויהי מסאב שבעת יומין וכל משכב די ישכוב עלוהי יהי מסאב
 א ואתתא ארי ידוב דוב דמה יומין סגיאין בלא עדן רחוקה או ארי תדוב על רחוקה כל
 יומי דוב סובתה כיומי רחוקה תהי מסאבא היא ב כל משכבא די תשכוב עלוהי כל יומי דובה כמשכב רחוקה יהי לה וכל מנא די תתב עלוהי מסאב
 יהי כסואבת רחוקה ג וכל דיקרב בהון יהי מסאב ויצבע לבושוהי ויסחי כמנא ויהי מסאב עד רמשא ד ואם דכיתא מדובה ותמני לה שבעת יומין
 ובתר כן תדפי ה וביומא תמינאה תסב לה תרתין שפנינין או תרין בני יונה ותיתי יתהון לות כהנא לתרע משכן זמנא ו ויעבד כהנא ית חד חטאתא
 וית חד עלתא וכפר עלה כהנא קדם יי מדוב סובתה ז ותפרשוין ית בני ישראל מסואבתהון ולא ימותון כסואבתהון כסאבהון ית משכני די ביניהון
 ח דא אורייתא דדובנא ודי תפוק מנה שכבת זרעא לאסתאבא בה ט ולדסובתה ברחוקה ולדדאיב ית דובה לדכר ולנקבא ולגבר די ישכוב עם מסאבא
 פירוש רש"י

בנגעו בו יטמא. אינו מדבר אלא על המרכב שנתרבה מ"על הכלי": בנגעו בו יטמא. ואינו טעון כבוס בגדים, שהמרכב אין מגעו מטמא אדם לטמא בגדים: (כד) ותהי נדתה עליו. יכול יעלה לרגלה, שאם בא עליה בחמישי לנדתה לא יטמא אלא ג' ימים כמותה, תלמוד לומר "וטמא שבעת ימים", ומה תלמוד לומר "ותהי נדתה עליו", מה היא מטמאה אדם וכלי חרס, אף הוא מטמא אדם וכלי חרס:
 סדר יב (א) ימים רבים. שלשה ימים: בלא עת נדתה. אחר שיצאו שבעת ימי נדתה: או כי תזוב. את שלשת הימים הללו: על נדתה. מפלג מנדתה יום אחד זו היא זבה ומשפטה חרוץ בפרשה זו ולא

מפתח סדרי התנ"ך

מדוע סדר יב פותח בדין אשה זבה ואינו מצרף את דינה לסדר יא העוסק בזב, בעל קרי ונידה? הנושא הראשון בסדר הוא הנושא הראשון אותו קראו בציבור בשבת והוא הנושא עליו דרש הרב בסיום התפילה. נושא טהרת המשפחה הוא מהמרכזיים בהלכה ולכן הוקדשו לו 2 סדרים סמוכים.

התימנים מתחילים כאן:

כב וַיֹּאמֶר אֱלִישֶׁע שְׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה כֹּה | אָמַר יְהוָה כְּעַתָּה | מִחֹר סָאֵה־סֹלֶת קמ
 יג בְּשֶׁקֶל וְסֹאֲתִים שְׁעָרִים בְּשֶׁקֶל בְּשַׁעַר שְׁמֵרוֹן: וַיַּעַן הַשְּׁלִישׁ
 אֲשֶׁר־לְמֶלֶךְ נִשְׁעַן עַל־יָדוֹ אֶת־אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר הֲנִהּ יְהוָה עֹשֶׂה
 אַרְבוֹת בְּשָׁמַיִם הִיְהִיֶה הַדְּבַר הַזֶּה וַיֹּאמֶר הַנֶּכֶה רֵאֵה בְּעֵינַיִךְ וּמִשָּׁם
 לֹא תֹאכַל: פ הספרדים והאשכנזים מתחילים כאן:
 יד וְאַרְבַּעַה אַנְשִׁים הָיוּ מְצָרְעִים פָּתַח הַשַּׁעַר וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ מָה קמא
 טו אֲנַחְנוּ יוֹשְׁבִים פֹּה עַד־מָתְנֵנוּ: אִם־אֲמַרְנוּ נָבֹא הָעִיר וְהָרַעַב בָּעִיר וּמָתְנוּ
 שָׁם וְאִם־יִשְׁכְּנוּ פֹה וּמָתְנוּ וְעַתָּה לָכוּ וּנְפֹלֶה אֶל־מַחְנֵה אָרֶם אִם־יַחֲיֵינוּ
 טז נַחֲלֶיהָ וְאִם־יָמִיתְנוּ וּמָתְנוּ: וַיִּקְמוּ בְנִשְׁפָּף לָבוֹא אֶל־מַחְנֵה אָרֶם וַיָּבֹאוּ
 יז עַד־קִצֵּה מַחְנֵה אָרֶם וְהִנֵּה אֵינ־שָׁם אִישׁ: וְאֲדַנִּי הַשְּׁמִיעַ | אֶת־מַחְנֵה אָרֶם
 קול רָכַב קוֹל סוֹס קוֹל חֵיל גָּדוֹל וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו הֲנִהּ
 שְׁכַר־עַלְיָנוּ מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶת־מַלְכֵי הַחַתִּים וְאֶת־מַלְכֵי מִצְרַיִם לָבוֹא
 יח עָלֵינוּ: וַיִּקְוֹמוּ וַיָּנוּסוּ בְנִשְׁפָּף וַיַּעֲזְבוּ אֶת־אֶהְלִיהֶם וְאֶת־סוֹסֵיהֶם
 יט וְאֶת־חַמְרֵיהֶם הַמַּחְנֵה כַּאֲשֶׁר־הִיא וַיָּנוּסוּ אֶל־נַפְשָׁם: וַיָּבֹאוּ הַמְצָרְעִים
 הָאֵלֶּה עַד־קִצֵּה הַמַּחְנֵה וַיָּבֹאוּ אֶל־אֶהֱל אַחַד וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׂאוּ מִשָּׁם
 כסוף וְזָהָב וּבַגְדִים וַיֵּלְכוּ וַיִּטְמְנוּ וַיִּשְׁבוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־אֶהֱל אַחֵר וַיִּשְׂאוּ
 כ משָׁם וַיֵּלְכוּ וַיִּטְמְנוּ: וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ לֹא־כֵן | אֲנַחְנוּ עֹשִׂים הַיּוֹם
 הַזֶּה יוֹם־בְּשַׁרְהָהּ הוּא וְאֲנַחְנוּ מַחֲשִׁים וְחַכְיָנוּ עַד־אוֹר הַבֶּקֶר וּמִצָּאֵנוּ
 כא עוֹזֵן וְעַתָּה לָכוּ וּנְבָאָה וּנְגִידָה בַּיַּת הַמֶּלֶךְ: וַיָּבֹאוּ וַיִּקְרְאוּ אֶל־שַׁעַר הָעִיר
 וַיִּגִּידוּ לָהֶם לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל־מַחְנֵה אָרֶם וְהִנֵּה אֵינ־שָׁם אִישׁ וְקוֹל אָדָם כִּי
 כב אִם־הֶסּוֹס אָסוּר וְהַחֲמוֹר אָסוּר וְאֶהְלִים כַּאֲשֶׁר־הֵמָּה: וַיִּקְרָא הַשְּׁעָרִים
 כג וַיִּגִּידוּ בַּיַּת הַמֶּלֶךְ פְּנִימָה: וַיִּקָּם הַמֶּלֶךְ לַיְלָה וַיֹּאמֶר אֶל־עַבְדָּיו אַגִּידָה־נָא
 לָכֶם אֶת אֲשֶׁר־עָשׂוּ לָנוּ אָרֶם יַדְעוּ כִּי־רַעֲבִים אֲנַחְנוּ וַיִּצְאוּ מִן־הַמַּחְנֵה

כב לְהַחֲבִיּה בַהֲשֹׁדָה [בְּשָׂדֶה] לֵאמֹר כִּי־יֵצְאוּ מִן־הָעִיר וְנִתְּפָשׂוּ חַיִּים
 כד וְאֶל־הָעִיר נָבֵא: וַיַּעַן אֶחָד מֵעֲבָדָיו וַיֹּאמֶר וַיִּקְחוּ־נָא חֲמִשָּׁה מִן־הַסּוּסִים
 הַנִּשְׂאָרִים אֲשֶׁר נִשְׂאָרוּ־בָּהּ הֲנִם כְּכֹל־[הַמּוֹן] הַהַמּוֹן יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
 כה נִשְׂאָרוּ־בָּהּ הֲנִם כְּכֹל־הַמּוֹן יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר־תָּמוּ וְנִשְׁלַחַה וְנִרְאָה: וַיִּקְחוּ
 כו שְׁנֵי רֶכֶב סוּסִים וַיִּשְׁלַח הַמֶּלֶךְ אַחֲרָי מַחֲנֵה־אָרָם לֵאמֹר לָכוּ וּרְאוּ: וַיֵּלְכוּ
 אַחֲרֵיהֶם עַד־הַיַּרְדֵּן וְהִנֵּה כָל־הַיַּרְדֵּן מְלֵאָה בְּגָדִים וּכְלִים אֲשֶׁר־הִשְׁלִיכוּ
 אָרָם בַּחֲפֹזם [בְּחַפְזָם] וַיֵּשְׁבוּ הַמְּלָאכִים וַיִּגְדּוּ לַמֶּלֶךְ: וַיֵּצֵא הָעַם וַיִּבְזּוּ
 אֶת מַחֲנֵה אָרָם וַיְהִי סָאָה סֵלֶת בְּשֶׁקֶל וְסָאתִים שְׁעָרִים בְּשֶׁקֶל כַּדָּבָר
 ב יְהוָה: וְהַמֶּלֶךְ הִפְקִיד אֶת־הַשְּׁלִישׁ אֲשֶׁר־נִשְׁעַן עַל־יָדוֹ עַל־הַשְּׁעָרִים
 וַיִּרְמְסוּהוּ הָעַם בַּשְּׁעָרִים וַיָּמָת כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אִישׁ הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּרַדְת
 ג הַמֶּלֶךְ אֵלָיו: וַיְהִי כַּדָּבָר אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶל־הַמֶּלֶךְ לֵאמֹר סָאתִים שְׁעָרִים
 ד בְּשֶׁקֶל וְסָאָה־סֵלֶת בְּשֶׁקֶל יִהְיֶה כַּעֲת מִחֹר בַּשְּׁעָרִים שְׁמֵרוֹן: וַיַּעַן הַשְּׁלִישׁ
 אֶת־אִישׁ הָאֱלֹהִים וַיֹּאמֶר וְהִנֵּה יְהוָה עֹשֶׂה אַרְבוֹת בְּשָׂמַיִם הִיְהִיָּה כַּדָּבָר
 ה הַזֶּה וַיֹּאמֶר הַנָּךְ רָאָה בְּעֵינַיִךְ וּמִשָּׁם לֹא תֹאכַל: וַיְהִי־לוֹ כֵּן וַיִּרְמְסוּ אֹתוֹ
 ו הָעַם בַּשְּׁעָרִים וַיָּמָת: ס
 סססססססססס

התימנים מדלגים לכאן ומוסיפים:

א [ראש סדר כז הוא פסוק אמצעי בפרשה פתוחה בת שלושה פסוקים] וַיִּחַן יְהוָה אִתְּם קסח
 וַיִּרְחַמֶם וַיִּפֶן אֲלֵיהֶם לְמַעַן בְּרִיתוֹ אֶת־אַבְרָהָם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב וְלֹא אָבָה
 הַשְּׁחִיתֶם וְלֹא־הִשְׁלִיכֶם מֵעַל־פָּנָיו עַד־עֲתָה: